मुड्केचुला गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

नर्कु,डोल्पा,कर्णाली प्रदेश

आ.व. २०८०।०८१

खण्डः२०८०	संख्याः	मितिः२०८०।०३।१०

प्रमाणिकरण मिति :२०८०।०३।१०

मुड्केचुला गाउँपालिकाको बार्षिक निति तथा कार्यक्रम,२०८०

(स्थानीय तहको योजना तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७८ को परिच्छेद ४ को दफा ४.८ को चरण २ को बुँदा २.३ संग सम्बन्धित)

(क) स्थानीय सरकारको नीति तथा कार्यक्रम (सम्बोधन र संस्मरण, सम्बोधन, योगदान, संस्मरण आभार आदि)

आदरणीय सभाका सदस्यज्यूहरु,

यस गरिमामय सभामा गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम पेश गर्न पाउँदा मैले आफुलाई गौरवान्वित महशुस गरेको छु। वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमाका क्रममा गाउँपालिकालाइ विभिन्न सुझाव दिनु हुने सम्पुर्ण आमा, बुवा, दाजुभाई तथा दिदी बहिनीहरु लगायत सहजकर्ताहरूलाई हार्दिक आभार सहित हामी सबैको तर्फबाट धन्यवाद व्यक्त गर्दछु। यस अवसरमा नेपालको प्रजातान्त्रिक आन्दोलन, राजनीतिक अग्रगमन र लोकतन्त्रको सवलीकरणको क्रममा भएका ऐतिहासिक आन्दोलनहरुमा आफ्नो जीवन उत्सर्ग गर्नु हुने सम्पूर्ण शहिदहरुप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु।

सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध गाउँपालिका निर्माण गर्ने हाम्रो संकल्प, समस्त गाउँपालिका वासीको समृदी सुखि र खुशि चाहाना र हामीले निर्वाचनका क्रममा हाम्रा मतदाताहरु प्रति अभिव्यक्त गरेका प्रतिज्ञाहरु पुरा गर्ने दिशामा हामीले आगामी आ. व. २०८०/०८१ को नीति तथा कार्यक्रमलाई अभिमुख गरेका छौं। यसका लागि दीगो विकासको राष्ट्रिय लक्ष्यहरुको स्थानीयकरण गर्दै गुणस्तरीय पूर्वाधार निर्माण सहित स्थानीय स्रोतको पहिचान प्रोत्सहान र परिचालन गरी समावेशी, जलवायु उत्थानशील तथा दिगो स्थानीय आर्थिक विकास मार्फत समृद गाउँपालिका र सुखी जनताको लक्ष्य हासील गर्न सार्वजनिक, निजीक्षेत्र र समुदायको साझेदारी विकास गरिनेछ ।

गाउँपालिकालाई उत्कृष्ट गन्तव्यको रुपमा स्थापित गर्ने, परम्परागत कला संस्कृतिलाई वैज्ञानिक संरक्षण र व्यवस्थापन गर्ने, स्वच्छ, सफा र सुन्दर गाउँपालिकाको पहिचान कायम राख्ने र योजनावद्ध शहरीकरण तथा वस्ति विकासलाइ यस नीति तथा कार्यक्रमले प्रमुख प्राथमिकताहरुको रुपमा लिइएको छ।

(ख) विद्यमान परिवेश (राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक, प्रशासनिक, आदि)

विश्वव्यापीरुपमा फैलिएका कोभिड-१९ महामारीबाट थलिएर माथि उठन लागेको अर्थतन्त्र पुनः युक्रेन युद्ध र सोबाट विश्व आपूर्ति श्रृंखलामा आएको संकुचनले नेपाललाइ समेत प्रभाव पारेको छ । यसबाट संघीय सरकारको राजश्व परिचालनमा प्रभाव पर्न गै स्थानीय तहले पाउनु पर्न वित्तीय हस्तारणमा नकारात्मक असर पुगेकोछ ।

नेपालले जनसांख्यिक लाभ लिदै अल्प विकसित मुलुकबाट विकासशील मुलकको श्रेणीमा उक्लिनै लाग्दा हरेक दिन २ देखि ३ हजार युवाहरू रोजगारीको खोजीमा नेपाल छोडेर विदेसिनु पर्ने अवस्थाले हामी सवैलाइ गम्भीर वनाएकोछ ।आन्तरिक र वाह्य वसाइ सराइका कारण नेपालका गाउँघरहरू सुनसान वस्तीका रूपमा रूपान्तरित हुन पुगेकाछन । उब्जाउ खेत वारी बाँझो हुन पुगेकाछन । यस सन्दर्भमा युवालाइ देशभित्रै रोजगारीको अवसर सृजना गर्ने र गाउँघरको वसाइलाइ आकर्षक वनाउने चुनौती हामी सबैको साझा मुद्दा हुन पुगेको छ ।

यस विशिष्ट परिस्थितिमा हामीले हाम्रो अर्थतन्त्रलाई पुनर्उत्थानशील क्रियाकलापमार्फत अगाडी बढाउदै तिब्र र दिगो आर्थिक विकास गरी समृद्ध नेपाल सुखी नेपालीको मुल लक्ष्य हासील गर्नु परेको छ। यसका लागि हाम्रो गाउँपालिकामा स्थानीय आर्थिक विकासका कार्यक्रमलाइ विशेष जोड दिनु पर्ने अवस्था सृजना भएकोछ ।

सेवा प्रवाहलाइ थप प्रभावकारी बनाइ सुशासनको अनुभूति जनमानसमा ल्याउन गाउँपालिकाको क्षमता विकास गर्न समेत अपरिहार्य छ । यसका लागि बिद्युतीय सुशासन प्रणालीलाइ सेवा प्रभावमा ब्यापक र प्रभावकारी वनाउनु पर्ने अवस्था देखिन्छ ।

(ग) विकास तथा समृदीको लक्ष्य प्रासिका अवसर तथा चुनौती

विद्यमान अवसरहरूः

हाम्रा लागि देहाय बमोजिमका अवसरहरू रहेकाछनः

१. संविधानतः अधिकार सम्पन्न स्थानीय सरकार स्थापना भै २२ वटा एकल अधिकार सहित विविध साझा अधिकार किटान हुनु ।
२. आफ्ना अधिकार क्षेत्रका विषयमा ऐन, कानून तर्जुमा, योजना तर्जुमाको अभ्यास हुनु ।
३. विकास निर्माणका विविध विषयमा नीति कार्यक्रम तथा बजेट सञ्चालन गर्ने अधिकार प्रष्ट हुनु।
४. गाउँपालिका भित्र भौगोलिक तथा सांस्कृतिक विविधता रहनु ।
५. प्राकृतिक तथा साँस्कृति रुपमा विवधता हुनु ।
६. सडक निर्माणमा भएको लगानी संगै गाउँपालिकामा उत्पादित कृषिजन्य उत्पादनलाइ बजार सम्मको पहुँच स्थापित हुनु ।

विद्यमान चुनौतीहरूः

हाम्रा सामु देहाय बमोजिमका चुनौतीहरू रहेकाछनः

१. रोजगार उन्मुख सीपमूलक शिक्षाको विकास गर्नु ।
२. बजारको सूचना कृषकलाई समयमा नै उपलब्ध गराउनु ।
३. गुणस्तरीय बीउबिजन÷मलखाद समयमा नै उपलब्ध गराउनु ।
४. युवा जनशक्तिलाइ कृषि ब्यवसाय प्रति आकर्षित गर्नु ।
५. ब्यावसायिक कृषकको संख्या वृद्धि गर्नु ।

६. वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका सीप युक्त युवाको सीप तथा पुँजीलाइ उद्यम विकासमा उपयोग गर्नु।
७. निर्माण भएको पूर्वाधारको मर्मत संभार पद्धतिको विकास गर्नु ।
८. सडक लगायतका पूर्वाधारको उपयोग योजना ,डिजाइन तथा डोइङ विना गरिने सडक तथा अन्य पूर्वाधारका संरचना निर्माणको कार्यलाई रोक्नु ।
९. भिरालो ठाउँ, बाढी पहिरो तथा डुवान लगायतका प्रकोपको उच्च जोखिम भएका वस्तीमा भवन निर्माण कार्यलाई रोक्नु।
१०. अव्यवस्थित बस्ती बिस्तारको क्रम रोक्नु तथा व्यवस्थित बस्ति विकास गर्नु।
११. बैज्ञानिक, जलवायु उत्थानशिल तथा व्यवहारीक एवम् उपयुक्त भूउपयोग योजना तर्जुमा गरी लागू गर्नु।
१२. सञ्चार सेवा प्रदायक संस्थाहरू बाट प्रभावकारी सेवा प्राप्ति र ब्यवस्थित गर्नु ।
१३. प्राकृतिक स्रोत तथा नदिजन्य पदार्थ (ढुंगाबालुवा ,गिट्टी ,) को मापदण्ड अबलम्बन नगरि अत्यधिक दोहन रोक्नु ।
१४. विभिन्न कालखन्डमा गाउँपालिकामा निर्माण भएका पुर्वाधारका संरचना (पूँजीगत सम्पति) को लगत तयार गर्नु, मुल्यांकन गर्नु तथा सेवा प्रभावमा प्रभावकारी उपयोग सम्बन्धी योजना (Asset Management Plan) तयार गरी कार्यान्वयन गर्नु ।

(घ) नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमाका आधारहरू (संविधान, प्रचलित कानूनी ब्यवस्था, राष्ट्रिय, प्रदेश र स्थानीय नीति, योजना र लक्ष्य एवम् अनुभव तथा सिकाइ आदि)

नेपालको संविधानमा स्थानीय शासन सम्बन्धी उल्लेख भएको नीतिगत ब्यवस्था, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले स्थानीय तहले आवधिक, वार्षिक तथा रणनीतिक योजनाहरू बनाई लागू गर्दै जानुपर्ने प्रावधान, राष्ट्रिय योजना आयोगले जारी गरेको स्थानीय तहको योजना तर्जुमा दिग्दर्शन २०७८, पन्ध्रौं आवधिक योजनाको मूलभूत पक्षहरू अनुसार विभिन्न चरणको सहभागितामूलक प्रक्रियाबाट यस गाउँको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तयार गरिएकोछ ।

पन्ध्रौं योजना, दिगो विकास लक्ष्य २०३० को मार्गचित्र, गाउँपालिकाको आवधिक योजना, मध्यमकालीन खर्च योजना, गाउँपालिकाले कार्यान्वयनमा ल्याइएका कानुनी प्रावधान समेतलाइ ध्यानमा राखी यो नीति तथा कार्यक्रम ल्याइएकोछ ।

गुणस्तरीय पूर्वाधार विकास निर्माणको कार्यमा गाउँपालिका भित्रका आम उपभोक्ताहरु, सर्वसाधारण जनता, उद्योगी ब्यवसायीहरु, सामाजिक संघसंस्थाहरु तथा विकास साझेदारहरूको निरन्तर सहयोग रहदै आएको छ। विकास र सुशासनको लागि जनप्रतिनिधिहरुले स्पष्ट दृष्टिकोण सहित अगुवाई गर्ने हो भने प्रशासनिक संयन्त्रले त्यसलाई प्राविधिक तथा कानुनी ढाँचा भित्र आवद्ध गराउने हो। आम नागरिकहरुले साथ सहयोग, सुझाव दिने हो। जनसहभागीता एवं जनपरिचालनको क्षेत्रमा गाउँपालिकाले कायम गरेको इतिहासलाई अक्षुण्ण राख्दै शासकीय प्रबन्धमा जवाफदेहिता, पारदर्शिता, गुणस्तरीयता एवं स्वच्छतायुक्त जनसहभागीत सहित सुशासन सुनिश्चित गरिने छ।

गाउँपालिकाको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षण (O & M) लाई अद्यावधिक रुपमा अध्ययन गरी छरितो एवं चुस्त संगठन संरचना मार्फत प्रशासनिक तथा चालु खर्चलाई मितव्ययी र पारदर्शि वनाइनेछ । यसबाट सेवा प्रवाहलाइ प्रभावकारी तथा विकेन्द्रित तुल्याउदै पूँजीगत खर्च बढाउने नीति लिइएको छ। संघ तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान एवं वित्तिय हस्तान्तरणको उच्चतम र प्रभावकारी परिचालन एवं उपयोग गर्दै वित्तिय आत्मनिर्भरता कायम गर्न आन्तरिक राजश्वको क्षेत्र र दायरा फराकिलो बनाउने प्रयत्न गरिने छ।

यस गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रमा समृद्ध, समावेशी, स्वच्छ, सुरक्षित, स्वावलम्बी र सुशासित समुदाय निर्माण गर्ने उद्देश्य लिएकोछ। जनताको मौलिक अधिकार र प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गर्नका लागि हरेक क्षेत्रका सरोकारवालाहरुको सहभागिताका माध्यमबाट पारदर्शिता र जवाफदेहीतालाइ जोड दिइनेछ ।

(ङ) चालु आ.व.को हालसम्मका प्रमुख उपलब्धीहरूको संक्षिप्त विवरण भौतिक उपलब्धि

भौतिक पूर्वाधार विकास (सडक, खानेपानी, सिंचाइ) का क्षेत्रमा भएका उपलब्धी

सडक यातायातः

गाउँपालिकाका ७, ८ र ९ नं वडामा सडकको पहुँच पुगेको तथा अन्य वडा सडक पुर्याउने योजनका काम उच्च प्राथमिकता साथ काम अगाडि बढेको छ ।गाउँपालिकाबाट अन्य गाउँपालिका तथा प्रमुख राजमार्ग सम्मको सडक पहुँचलाइ विस्तार गर्ने गुरुयोजना प्राथामिकतामा राखिएकोछ ।

सिंचाइः

जलवायु परिवर्तनको प्रभावका कारण डिजाइन अनुसार पानी प्राप्त हुने कुरामा चुनौती बाबजुद नयाँ स्रोत को पहिचान तथा मर्मत सम्भार एवँ संरक्षित गरि कृषियोग्य जमिनमा सिचाई पुर्याउने कार्य निरन्तर भइ रहनेछ ।

सामाजिक विकास (शिक्षा, स्वास्थ्य, लक्षित समूह, ,) का क्षेत्रमा भएका उपलब्धी

काउँपालकाको कार्यालयबाट प्रवाह हुने सार्वजनिक सेवा लगायत शिक्षा, स्वास्थ्य, बैंकिङ कारोबार आदिमा सूचना प्रविधिको प्रयोग भएकोछ । विकासका विभिन्न क्षेत्रमा महिला तथा युवाहरूको संलग्नता बढेको छ ।युवाहरूको खेलकुदमा संलग्नता बढाउनका लागि खेलकुद मैदान निर्माण तथा कभर्ड हल निर्माणको प्रकृया अगाडि बढाईनेछ ।

आर्थिक विकास (कृषि, उद्योग, पर्यटन, सहकारी, रोजगार,,) का क्षेत्र

कृषि सहकारीसंस्थालाइ ब्यावसायिक कृषि तथा पशुपालनका क्षेत्रमा लगानी गर्न उत्पेरित गरिएको छ ।गाउँपालिका भित्र रहेका पर्यटकीय स्थलहरूको संरक्षण र प्रवर्ध्दन गर्ने कामलाइ ब्यवस्थित रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ । रोजगारी सृजना गर्न गाउँपालिका भित्र रहेको श्रम शक्तिको लगत तयार गरि विभिन्न सीपमूलक तालिम सञ्चालन गरिएकोछ ।

वन, वातावरण, जलवायु परिवर्तन तथा विपद् व्यवस्थापन

वन, वनस्पति, वन्यजन्तु, जैविक विविधता, जलाधार ब्यवस्थापनलाइ समेटने गरी यसबाट प्राप्त हुने काठ, दाउरा, जडिवुटी, हरित उद्यम र पर्यापर्यटनको विस्तार गरिनेछ ।दिगो फोहर ब्यवस्थापनका लागि अध्ययन गरी नयाँ प्रविधिमा आधारित भै केही असल अभ्यासको थालनी गरिनेछ ।

सुशासन तथा संस्थागत विकास (कानूनी व्यवस्था, राजश्व परिचालन, संगठन संरचना, सार्वजानिक निजी साझेदारी एवं समन्वय) का क्षेत्र

गाउँपालिकाले १६ वटा ऐन, ५ वटा निर्देशिका,१८ वटा कार्यविधि र ७ वटा मापदण्डहरू गरी जम्मा ४६ वटा कानूनहरु तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । गाउँपालिकाले बिभिन्न संगठन तथा ब्यवस्थापन सर्वेक्षण गरी सो अनुसारको संगठन संरचना, जनशक्ति र कार्यविवरण तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याएकोछ ।सोहीक्रममा यस गाउँपालिकाले गत आ.व. को स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमूल्याङ्कन (LISA) मा ७३.५ अंक प्राप्त गरेको छ ।

राजश्व सुधार कार्ययोजनाको कार्यान्वयनबाट आन्तरित राजश्व स्रोतको दायरामा वृद्धि भएको छ ।

(च) आगामी आ.व.को प्रमुख नीति तथा कार्यक्रमहरू

सभाका सदस्यज्यूहरु,
अब म आ. व. २०८०/८१ को विभिन्न विषयगत एवं क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रमहरु प्रस्तुत गर्दछु ।

१. सामाजिक विकास सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

क. शिक्षा

१. आवश्यकता र वास्तविक जीवनसँग जोड्ने र काम सिकाउने जीवनपयोगी सीपमा आधारित शैक्षिक पाठ्यक्रमको विकास गरी एक विद्यालयबाट नमूनाको रूपमा शुरूआत गर्ने र क्रमशः सवै विद्यालयमा सो अनुसारको पठनपाठनको ब्यवस्था मिलाइने छ ।

२. शिक्षा नियमावली, शिक्षा नीति, वहुभाषा शिक्षा निर्देशिका जस्ता कानुनी तथा नीतिगत व्यवस्था मार्फत शिक्षा क्षेत्रको गुणस्तर नियमन एवं प्रवर्द्धन गरिने छ।

३. गाउँपालिकाको स्थानीय शिक्षा पाठ्यक्रम तर्जुमा गरी लागु गरिने छ। त्यस्तो पाठ्यक्रममा अतिरिक्त क्रियाकलाप र विविध समुदायका जातिय तथा सांस्कृतिक पहिचानहरुको बोध गराउन अवलोकन भ्रमण पद्धतिबाट अभ्यास कक्षा र प्रयोगात्मक शिक्षामा जोड दिइने छ।

४. विद्यालय बाहिर रहेका र बिच मै विद्यालय छोड्ने बालबालिकाहरुलाई विद्यालय शिक्षा पुरा गर्न प्रोत्साहनका लागि विशेष प्याकेज सञ्चालन गरिने छ।

५. विद्यालयहरुको भौतिक पूर्वाधार, स्वास्थ्य तथा सरसफाईको सुविधा र आधारभुत खानेपानी सुविधा विस्तार गर्दै शिक्षकहरुको ब्यावसायिक क्षमता विकासको लागि लगानी गरिनेछ।

६. संस्थागत विद्यालयहरुको विभिन्न सूचकहरुको आधारमा वर्गिकरण गरी वैज्ञानिक ढंगले शुल्क निर्धारण गरी लागु गरिने छ।

७. अंग्रेजी माध्यमबाट शिक्षा दिन इच्छुक सामुदायिक विद्यालयहरुलाई पूर्वाधार तथा शिक्षक दरबन्दी लगायतका कार्यमा प्रोत्साहन दिई निजी विद्यालय सरह सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर कायम गरिने छ।

८. विषयगत शिक्षकहरुको अभिलेख व्यवस्थापन गरी गाउँपालिकाको शैक्षिक विकासमा उनीहरुको अनुभवलाई उपयोग गरिनेछ।

९. संस्थागत विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकहरुलाई श्रम ऐनले तोके बमोजिम न्यूनतम पारिश्रमिक उपलब्ध गराउने नीति कार्यान्वयन गरिने छ।

१०. सामुदायिक विद्यालयहरुमा शिक्षक विद्यार्थी अनुपातमा विषयगत दरबन्दी एवं शिक्षक सरुवालाई व्यवस्थापन गरिने छ।

११. "उत्कृष्ट शैक्षिक गन्तव्य गाउँपालिका हाम्रो पहिचान" भन्ने आदर्श लक्ष्य प्राप्तिका लागि सरकारी तथा निजी क्षेत्रका शैक्षिक संस्थाहरुबाट प्रदान गर्ने उच्च शिक्षालाई थप गुणस्तरीय र सर्वसुलभ तुल्याउन त्यस्ता प्राज्ञिक संस्थाहरुसँग सहकार्य र साझेदारी गरिनेछ।

१२. विद्यालयहरुको भौतिक पूर्वाधार निर्माण गर्दा बालमैत्री तथा अपाङ्गतामैत्री संरचना निर्माण गरिनेछ।

१३. सबै विद्यालयहरुमा पुस्तकालय, विज्ञान र कम्प्युटर प्रयोगशाला स्थापनाको नीति लिइनेछ।

१४. शिक्षक तथा विद्यालय कर्मचारीहरुको पारिश्रमिक मासिक रुपमा सोझै सम्बन्धित व्यक्तिको खातामा जम्मा हुने प्रणाली लागु गरिने छ।

१५. शैक्षिक प्रणाली मै रूपान्तरण ल्याउन पाठ्यक्रम विकास, पठनपाठनको ब्यवस्थापन, अतिरिक्त क्रियाकलाप ब्यवस्थपान, शैक्षिक पात्रो ब्यवस्थापन, अद्यावधिक स्रोत ब्यवस्थापन, विद्यालय-अविभावक विचको सञ्चार ब्यवस्थापन, अनलाइन शिक्षण तथा सिकाइ र दस्तावेजीकरण लगायतका क्षेत्रमा सूचना प्रविधिको प्रभावकारी उपयोग गरी सबै सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयहरुमा शैक्षिक ब्यवस्थापन सूचना प्रणाली (EMIS) लागु गर्ने नीतिलाई थप ब्यस्थित गर्दै लगिनेछ ।

१६. यस गाउँपालिकालाई पूर्ण साक्षरता घोषणको कार्य समेत अगाडि बढानेछ ।

ख. संस्कृति सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. गाउँपालिकालाई खुल्ला वहु-सांस्कृतिक संग्रहालयको रुपमा विकास गर्न पूर्वाधार निर्माण गर्दा वहुसांस्कृतिक पहिचान र मौलिकता झल्किने वास्तुकला, मूर्तिकला, चित्रकला जस्ता symbol हरु निर्माण गर्ने कार्यलाई जोड दिईनेछ ।

२. गाउँपालिका भित्र बोलिने विभिन्न जातजातिका मातृ भाषाहरुको संरक्षण गर्दै त्यस्ता भाषाको लिपी तथा व्याकरण लेखन तथा प्रकाशन गर्ने नीति लिइनेछ।

३. गाउँपालिका भित्र आयोजना हुने महोत्सवहरुमा विविध जातीय भेषभुषा, कला साहित्य, संगित लगायतको झाँकी सहित प्रदर्शन गर्ने नीति लिइनेछ।

ग. युवा तथा खेलकुद सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. खेलकुदको विकास गर्न विभिन्न खेलहरुका लागि खेलकुद मैदान लगायतका खेल पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार गरिनेछ।

२. विषयगत खेल पुरस्कार राशीहरु स्थापना तथा दिगो ब्यवस्थापन गर्दै जाने नीति लिइनेछ।

३. विभिन्न किसिमका दुर्व्यसनमा परेका युवाहरुलाई निरोधात्मक, प्रवर्द्धनात्मक र उपचारात्मक कार्यक्रमहरु मार्फत दुर्व्यसन मुक्त गराई समाजमा पुनस्थापनाको प्रबन्ध मिलाइनेछ।

४. वैदेशिक रोजगारबाट फर्केका युवाहरुले आर्जन गरेको ज्ञान र सिप सदुपयोग गर्दै स्वरोजगार र उद्यमशीलता विकासका लागि गाउँपालिकाको स्थानीय आर्थिक विकास योजना अन्तरगत समावेश भएका नवप्रवर्तनशील, लगायतका प्रोत्साहनमुखी कार्यक्रम संग आवद्द गरिनेछ।

५. युवा उद्यमशिलता विकासका कार्यक्रमहरु मार्फत युवालाई “विदेश हैन बिजनेस” भन्ने भावना जागृत तुल्याई स्वरोजगार उन्मुख गराइनेछ।

६. युवा बेरोजगारी न्यूनिकरणका लागि सरकारी, गैरसरकारी, सहकारी तथा निजी क्षेत्रको समन्वय र सहकार्यमा सिप तथा उद्यमशील क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ।

७. “एक वडा, एक व्यायामशाला” को नीति लिई युवाहरुलाई प्रशिक्षणको व्यवस्था मिलाइनेछ।

८. विपन्न तथा गरिब परिवारका युवाहरुलाई इलेक्ट्रोनिक्स सामाग्री मर्मत, प्लम्बिङ्ग तथा इलेक्ट्रिसियन, ब्युटि पार्लर, होटल म्यानेजमेन्ट, ब्यावसायिक पशु पालन तथा तरकारी खेती जस्ता तालिमहरु प्रदान गरी गरीबी न्यूनिकरण र जिविकोपार्जनमा सहजीकरण गरिनेछ।

९. गाउँपालिकाका गौरवका रुपमा रहेका खेलकुद प्रतियोगिताहरु आयोजना गर्न सहकार्य र साझेदारी गरिनेछ।

घ. लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. लैङ्गिक विभेद अन्त्य गर्दै लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशिकरण सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ।

२. महिला, बालबालिका, अल्पसंख्यक, अति गरिब, आदिवासी जनजाति र सामाजिक बहिस्करणमा परेका वर्गको लागि उत्थानशील कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ।

३. ऐतिहासिक कालदेखि दलित तथा शील्पी समुदायले, जीवन निर्वाहको रुपमा अपनाइ आएका परम्परागत पेशालाई व्यवसायिक उद्यमको रुपमा विकास गर्न पुँजि लगानी सहयोग गरिनेछ।

४. विकासका कार्यक्रमहरुमा टोल विकास संस्थाहरुलाई प्रभावकारी रुपमा सहभागी गराइनेछ, सघन परिचालन गरिनेछ।

५. अपाङ्गता पुनस्थापनाको लागि पुनर्स्थापन गृह स्थापना गरिनेछ।

६. ज्येष्ठ नागरिक परिचयपत्र वडास्तरबाट नै उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाइनेछ।

७. हिंसा पिडित महिला तथा बालबालिकाको लागि एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्र स्थापना गरिनेछ।
८. "हिंसा मुक्त गाउँपालिका हाम्रो पहिचान" अभियान संचालन गरी सबै प्रकारका हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशिलता नीति लिइनेछ। पारिवारिक हिंसाद्वारा पिडितको संरक्षणका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
९. गाउँपालिकाको बजेट तथा कार्यक्रममा लैङ्गिक परीक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।
१०. महिला उद्यमसीलता विकासका लागि महिलाद्वारा प्रवर्द्धित व्यवसायमा निश्चित प्रतिशत कर छुटको व्यवस्था गरिनेछ।
११. गर्भवती महिलाहरुको लागि आमा सुरक्षा कार्यक्रम र नवजात शिशुको लागि पोषण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
१२. गाउँपालिका तथा वडास्तरीय बाल क्लब संजाललाई प्रभावकारी रुपमा परिचालन गरिनेछ।
१३. हरेक वडामा एउटा बाल उद्यान निर्माण अभियान संचालन गरिनेछ।
१४. बालविकास केन्द्रहरुको भौतिक पूर्वाधार स्तरोन्नति गरिनेछ।
१५. गाउँपालिकाका बालमैत्री घोषणा हुन बाँकी सबै वडाहरुलाई आ. व. २०८०/८१ भित्र बालमैत्रि वडा घोषणा गर्ने कार्य सम्पन्न गरिनेछ।

ङ. स्वास्थ्य सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. नागरिकको पहुँच सुनिश्चित हुने गरी गाउँ गाउँपालिकाक्षेत्र भित्र चिकित्सकीय र प्रयोगशाला सेवा तथा अनुसन्धानात्मक कार्यहरू सञ्चालन गर्न अस्पताल, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र स्थापना तथा स्तरोन्नती गरी रोकथाम, निदान र पुनर्स्थापन सेवालाइ सहज र नियमित वनाइनेछ ।
२. नागरिकहरुलाई मृगौला, मुटु, उच्च रक्तचाप, मधुमेह जस्ता रोगको निःशुल्क जाँच र उपचारको प्रबन्ध मिलाइने छ।
३. सामुदायिक विद्यालयहरुमा विद्यार्थीहरुको नियमित स्वास्थ परिक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।
४. बर्थिङ्ग सेन्टर र स्वास्थ क्लिनिकहरुको सेवालाइको स्तरोन्नति गर्ने क्रममा प्रयोगशाला सहितको सेवा उपलब्ध गराउने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
५. नेपाल रेडक्रस सोसाइटीसँग सहकार्य गरी रक्त सञ्चार सेवालाई सहज तुल्याइनेछ।
६. आर्थिक रुपमा अति विपन्न गाउँपालिकावासीहरुको स्वास्थ जाँच र उपचारका लागि निजहरुलाई अस्पताल ल्याउन-लैजान एम्बुलेन्स सेवाको प्रबन्ध गरिनेछ।
७. गाउँपालिका क्षेत्र भित्र हुने परम्परागत औषधीजन्य वनस्पतिको संरक्षण, खेति प्रवर्द्धन र प्रशोधनका कार्यहरु संचालन गरिनेछ।
८. महिला स्वयंसेविकाहरुको क्षमता विकास तालिम उपलब्ध गराई उनीहरुको सेवालाई प्रभावकारी तुल्याइनेछ।
९. स्वास्थ्य संस्थाहरुको प्रभावकारी सेवा विस्तारका लागि सार्वजनिक संस्था निजी क्षेत्र र गैरसरकारी संस्थाहरुसँग सहकार्यको नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ।
१०. स्वास्थ क्लिनिकहरुले प्रदान गर्ने आधारभुत सेवाहरुको शुल्कलाई नियमन गरिनेछ।

११. नेपाल सरकारले अबलम्बन गरेको स्वास्थ्य विमा नीतिलाई अबलम्बन गरिदै जानेछ ।

१२. स्वास्थ चौकीहरुमा ल्याब सेवा सञ्चालनका लागि विशेष व्यवस्था गरिनेछ।

२. आर्थिक विकास सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

२.१ स्थानीय आर्थिक विकासलाइ योजनावद्ध रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ । यस अन्तरगत स्थानीय प्रतिस्पर्धी वस्तु वा सेवाको सहभागितामूलक पहिचान गरी ती वस्तु वा सेवाहरूको समग्र मुल्य श्रृङ्खला (उत्पादन देखि बजारीकरण सम्म) मा गाउँपालिका, निजीक्षेत्र, र सहकारी (समुदाय) समेतको सहकार्यमा स्थानीय आर्थिक विकासका योजना अन्तरगतका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछन ।

२.२ उल्लिखित बमोजिम स्थानीय आर्थिक विकासका सम्भावनाहरूको पहिचान र ब्यावसायिक परिचालनका लागि गाउँपालिकाले विशेष पहल गर्नेछ । यसका लागि स्थानीय तहमा ब्यावसायिक वातावरणको विकास गर्न गाउँपालिकाले नीजिक्षेत्र, सार्वजनिक क्षेत्र र सहकारी (समुदाय समेत) को सहभागिता रहने गरी एक स्थानीय **आर्थिक विकास सम्वाद मञ्च** गठन गर्नेछ ।

२.३ नव प्रवर्तन र उद्यमशीलता प्रवर्धन गर्न स्टार्टअप इकोसिष्टमको विकास गर्न उद्यमशिलतामा त्आधारिता ब्यबसायहरु सञ्चालन गरिनेछ । यस अन्तरगत स्थानीय आर्थिक विकास पूर्वाधार निर्माण, आर्थिक सशक्तिकरण तथा वित्तिय साक्षरता सहितको सीप विकास, उद्यमशीलता विकास तथा नव उद्यमशीलता प्रवर्ध्दन र विशिष्टिकृत वस्तुको उत्पादन तथा वजारीकरण समेटिनेछन ।

क. उद्योग तथा पर्यटन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. औधोगिक तथा ब्यावसायिक विकासका लागि गाउँपालिका उद्योग वाणिज्य संघ सँग साझेदारीको नीति लिइनेछ। औधोगिक प्रदर्शनी स्थलको सम्भाव्यता अध्ययन गरी निर्माण कार्य अगाडी बढाइनेछ।

२. औधोगिकग्राम पूर्वाधार निर्माण कार्य सार्वजनिक निजी साझेदारी अवधारणामा सञ्चालन गरिनेछ । गाउँपालिका जनताको मागलाई मध्यनजर गर्दै सबै प्रकारका सुरक्षा सुनिश्चितताका साथ स्थानीय सरकार र उद्योग वाणिज्य संघसँगको सहकार्यमा सघन हाट बजारक्षेत्रको सुरुवात गरिनेछ।

३. उद्योग व्यवसाय दर्ता, नविकरण, स्थानान्तरण तथा नामसारी जस्ता प्रशासनिक प्रकृयालाई सूचना प्रविधिको प्रयोग गरी सरलीकरण र प्रभावकारी बनाइनेछ ।

४. लगानीमैत्री नीति तथा औधोगिक पूर्वाधार सुदृढीकरण गर्दै उद्योग तथा पर्यटनको विकासको नीति निइनेछ।

५. पर्यटन मार्फत आर्थिक समृद्धि हासिल गर्न गाउँपालिकाको पर्यटन गुरुयोजना तर्जुमा गरी सोही आधारमा पर्यटन पूर्वाधार विस्तार र पर्यटन विकासका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ।

६. गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका पर्यटकीय स्थलहरु जोड्न पर्यटकीय सडक संजाल कार्यान्वयन प्रारम्भ गरिनेछ।
७. विभिन्न जातजातिको जातजाति परम्परागत पर्व, संस्कार र संस्कृतिहरुको प्रवर्द्धन गरिनेछ।
८. विभिन्न जातजातिहरुको ऐतिहासिक, सांस्कृतिक, धार्मिक पहिचान अवगत गराउन पर्यटकहरुलाई होमस्टेसहित स्थानीय अर्गानिक तरकारी तथा अन्य खाद्य उत्पादन पाहुनाको रुपमा राख्न घर छनौट गरिनेछ।
९. गाउँपालिका भित्रका पर्यटकीय स्थलहरुको प्रचार प्रसारका लागि डकुमेन्ट्री प्रसारण र ब्रोशर हरुको वितरण गरिनेछ।
१०. अन्तर गाउँपालिका सम्बन्ध प्रवर्द्धन गर्दै अन्य स्थानीय तहहरुका असल अभ्यासलाई अनुसरण गरी पर्यटन प्रवर्द्धन गर्न अन्तर जिल्ला स्तरिय गाउँपालिकाहरुसँग अन्तर सम्बन्ध विस्तार गरिनेछ।

ख. कृषि तथा पशुपंक्षी सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. उच्च मुल्यका फलफुल, तरकारी तथा अन्नबालीहरुको पकेट क्षेत्रहरु पहिचान गरी सघन कृषि क्षेत्र निर्धारण गरी ती स्थानहरुमा ब्यावसायिक कृषि कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
२. **रैथाने बालीहरुको विउ संरक्षण, खेती विस्तार र बजारीकरणको** लागि विशेष प्रबन्ध मिलाइनेछ। गाउँपालिका भ्रमण गर्ने पर्यटकहरुलाई स्थानीय परिकारको ब्राण्डको रुपमा त्यस्तो खाना उपलब्ध गराइनेछ।
३. कृषि उपजको आयात प्रतिस्थापनको नीति लिई कृषि तथा पशुपालनलाई आधुनिक प्रविधिमा आधारित तुल्याउदै व्यवसायीकरण गरिनेछ।
४. गाउँपालिका भित्रका कृषकहरुको खण्डिकृत/वर्गिकृत एवं विस्तृत तथ्याङ्क आधार निर्माण गरिनेछ।
५. उत्पादन लागत, थोक तथा खुद्रा मुल्य विश्लेशण गर्दै कृषि उत्पादकमाथि हुने ठगी तथा शोषण नियन्त्रणका लागि मुख्य कृषि उपजको गाउँपालिका भित्र समर्थनमुल्य निर्धारण गरिनेछ।बजारमा हुने मागको जोखिमलाइ न्यूनीकरण गर्न ब्यावसायिक कृषकका लागि तोकिएको मुल्यमा गाउँपालिकाले विक्री हुन नसकेको उत्पादन किन्ने ग्यारेन्टी (Buy back guarantee) सुनिश्चितता गरिनेछ ।
६. ब्यावसायिक कृषि पकेट क्षेत्रमा सिंचाई, कृषि सडक, विद्युतिकरण, कृषि बजार, सित भण्डार तथा गोदाम घरहरुको पूर्वाधार निर्माण गरिनेछ।
७. मासु पसल तथा बधशालाहरुको पूर्वाधार स्तरोन्नती गरी स्वास्थ्य मापदण्डमा आधारित तुल्याइनेछ।
८. कृषि उत्पादनको मुल्य श्रृंखलाको विकासलाइ थप प्रभावकारी वनाउने क्रममा कृषि उपजको बजारीकरणका लागि **कृषि बजार प्रणाली सफ्टवेयर** निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने ।
९. तरकारी उत्पादनको लागि ब्यावसायिक, करेसावारी, बगरखेती, करार खेती र कौशी खेतीको लागि तालिम, प्रविधि र लगानीको ब्यवस्था सहितको नमूना कार्यक्रम संचालन गरी प्रोत्साहन गरिनेछ ।

ग. सहकारी सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. सहकारी संस्थाहरुको संस्थागत सुशासन प्रवर्द्धन गर्दै निच्छेपकर्ताहरुको हित संरक्षणका लागि अनुगमनलाई प्रभावकारी तुल्याइनेछ।

२. उत्पादनमूलक सहकारीहरुको स्थापना गरिएमा विंउपूजी लगानीको रुपमा सहयोग उपलब्ध गराइने र वार्षिक उत्पादनका अनुदान दिने नीति लिइने छ।

३. गाउँपालिका भित्र स्थापना हुने कृषि समूह निजी फर्म र सहकारीहरुको दर्ता तथा कार्य क्षेत्र अनुमति जस्ता विषयहरुलाई व्यवस्थित ढंगले अघि बढाइनेछ।

४. सहकारीहरुको माध्यमबाट उत्पादनशिल क्रियाकलापमा संलग्न नागरिकहरुको पूँजि संकलन तथा परिचालन गरी साना तथा स्वरोजगारीका अवसर श्रृजना गरी गरिबी न्यूनिकरण गर्ने योजनालाई निरन्तरता दिइनेछ।

५. कृषि लगायत विषयगत सहकारीलाइ सो क्षेत्रमा केन्द्रित भै लगानी गर्ने नीतिलाइ कठोर रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ।

३. सूचना तथा संचार र रोजगारी सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. पत्रकार महासंघको सहकार्यमा स्थानीय सञ्चार गृहहरुको सुदृढिकरण गर्दै संचार संस्था र गाउँपालिकाको सहकार्यमा जनहितकारी सूचनाहरु सम्प्रेषण गर्ने, गाउँपालिकाका निर्णय तथा सूचनाहरुमा सञ्चार संस्थाहरुको पहुँच बढाई खुल्ला सरकारको नीति लिइनेछ।

२. विज्ञापन तथा सूचनामा स्थानीय संचार संस्थाहरुलाई प्राथमिकता दिइनेछ।

३. नागरिकहरुको सूचनाको हकको सम्मान गर्दै गाउँपालिकालाई सूचनामैत्रि बनाइनेछ।

४. गाउँपालिकामा रहेको रोजगार सेवा केन्द्रमार्फत बैदेशिक रोजगारीको लागि श्रम स्विकृती र पुन श्रम स्विकृतीको कार्यलाई उच्च प्राथिकताकासाथ कार्यन्वयनमा ल्याईनेछ ।

४. न्याय, कानून तथा मानव अधिकार प्रवर्द्धन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. न्यायिक समितिको अधिकार क्षेत्र भित्रका विवादहरुको शीघ्र निरुपण गरी प्रभावकारी न्याय सम्पादन गर्न आवश्यक नीति तथा कानूनहरुको प्रबन्ध मिलाइनेछ।

२. न्यायिक समितिका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुको विषयगत ज्ञान र क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गरिनेछ।

३. सभाबाट हालसम्म निर्माण भएका ऐन कानूनहरुलाई संग्रहित गरी स्थानीय कानून संग्रह प्रकाशन गरिनेछ।

४. मानव अधिकारको सम्मान, संरक्षण, सम्बर्द्धन र प्रवर्द्धनका लागि आवश्यक नीति तथा कानून तर्जुमा गरी प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ।

५. न्याय सम्पादनको कार्यलाइ थप ब्यवस्थित गर्न यस सम्बन्धी सम्पुर्ण प्रक्रियालाइ **डिजिटल जस्टिस सिस्टम** तयार गरी लागु गरिनेछ ।

५. सुशासनकार्यक्रम तथा नीति सम्बन्धी विकास क्षमता तथा सेवा सार्वजनिक ,

१. गाउँपालिका भित्र रहेका स्रोत साधन, सेवा केन्द्र लगायत सम्पूर्ण नागरिकहरुको पेशा व्यवसाय, सामाजिक आर्थिक अवस्था, रोजगारीको अवस्था सहितका विवरणहरु समावेश गरी विद्युतीय स्थानीय तह पार्श्व चित्र (Digital LG Profile) तयार गरिनेछ।

२. गाउँपालिका भित्रका नागरिकहरुको गुनासो तथा सेवा सम्बन्धी जिज्ञासा सुन्ने र सो को सम्बोधन अनलाईन प्रणाली कै माध्यमबाट गर्ने गरी नागरिक गुनासो ब्यवस्थापन प्रणाली (Citizen Grievances Response App) तयार गरी लागु गरिनेछ।

३. आर्थिक तथा प्रशासनिक अनुशासन कायम गर्ने सम्बन्धमा बाँकीको बक्यौता, पेश्की, बेरुजु लगत विवरण अद्यावधिक गरी कडाईका साथ असुल उपर एवम् फछ्यौट गर्ने कार्य अगाडी बढाईनेछ ।

४. प्रत्येक महिनाको आय/व्ययको मास्केवारी गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयको सूचनापाटि तथा वेवसाइटमा प्रकाशित गरिनेछ ।

५. गाउँपालिका कार्यालयको मानव संशाधन पर्याप्त नभएका क्षेत्रमा सम्बन्धित विषयका विज्ञहरुलाई सहजकर्ता वा विशेषज्ञको रुपमा प्रयोग गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

६. जनप्रतिनिधिहरु तथा कर्मचारीहरुको सीप तथा क्षमता अभिवृद्धिको लागि आवश्यक तालिम, गोष्ठी तथा अध्ययन अवलोकन भ्रमण कार्यक्रमलाई परिणाममुखी बनाईनेछ ।

७. गाउँपालिकाबाट प्रवाह हुने सम्पूर्ण सेवा र विकास निर्माणमा हुनसक्ने भ्रष्टाचार, अपारदर्शिता तथा ढिलासुस्तीमा शुन्य सहनशीलताको नीति अख्तियार गरिनेछ । सो कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन प्रत्येक वडा कार्यालयहरु र सार्वजनिक स्थानहरुमा गाउँपालिकाको तर्फबाट सुझाव पेटिकाहरु राखिने छ ।

८. गाउँपालिकाबाट प्रवाह हुने योजना, लेखा, नक्सा, राजश्व लगायत सबै सेवाहरुमा सफ्टवेयर निर्माण गरी कागज विहीन प्रणाली बनाउन विद्युतीय प्रणालीलाई जोड दिईने छ ।

९. गाउँपालिकाको काम कारबाहीलाई व्यवस्थित, पारदर्शी तथा सम्पुर्ण नागरिक समक्ष पुर्याउन "मुड्केचुला गाउँपालिका एप" नामक मोबाइल एप्स निर्माण गरि वडा पत्रहरु, सूचनाहरु र गाउँपालिका प्रोफाईल आदिको जानकारी प्रदान गर्ने साथै फ्रि-वाईफाई जोन बनाउने नीतिलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

१०. प्रशासन संयन्त्रको उत्प्रेरणाको प्रवर्धनका लागी संघ र प्रदेश सरकाले उपलब्ध गराउने सेवा र सुविधाको परिपुरकका रुपमा खाजा भत्ता, पर्यटन भ्रमण काज जस्ता अन्य सुविधा प्रदान गर्ने नीति लिइनेछ।

११. गाउँपालिकाको सुरक्षालाई चुस्तदुरुस्त एवम् प्रभावकारी बनाउन वडाका विभिन्न ठाउँमा , पर्यटकीय स्थल तथा सुरक्षा संवेदनशील क्षेत्रहरुमा सि. सि. टि. भि. क्यामेरा जडान गरिनेछ ।

१२. आधारभुत वस्तु तथा सेवाको सहज आपूर्ति र गुणस्तर कायम गर्न नियमित रुपमा बजार अनुगमन गर्ने र यस्तो अनुगमनमा उपभोक्ताहरुलाई समेत संलग्न गराइनेछ।

१३. गाउँपालिका भित्रका सार्वजनिक तथा सरकारी जग्गाहरुको मिहिन ढंगले खोज तथा अध्ययन गरी अभिलेख राखी त्यस्ता जग्गाहरुको संरक्षण गरिनेछ।

१४. गाउँपालिका भित्र रहेका असंगठित क्षेत्रका मजदुरहरुको तथ्याङ्क संकलन तथा अभिलेख व्यवस्थापन गरी निजहरुको रोजगार तथा सेवाको सुरक्षा र निजहरुको हित प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।

१५. विपन्न र न्यून आय भएका घर परिवार पहिचान गरी परिचयपत्र उपलब्ध गराई लक्षित कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ।

१६. सार्वजनिक खर्चलाई वैज्ञानिक अनुमान योग्य र नतिजामुखि तुल्याउन मध्यकालिन खर्च संरचना (MTEF) पद्धति प्रयोगमा ल्याइने छ।

१७. संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र अन्य स्थानीय तहहरुसँग आपसी सहकार्य र समन्वयको लागि अन्तर समन्वय तथा सहकार्य नीति तर्जुमा गरिनेछ।

६. वन, वातावारण, जलवायु परिवर्तन तथा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

क. खानेपानी तथा सरसफाई

१. खानेपानीको जटिलतम समस्याको तत्कालिन, अल्पकालिन र दिर्घकालिन समाधानका लागि सम्भाव्य स्रोतहरूको खोजी तथा योजना तयार गरी एक घर एक धारा सुबिधाको व्यवस्था गरिनेछ ।

२. जलाधार संरक्षण कार्यक्रम संचालन गरी गाउँपालिका भित्र रहेका भूमिगत पानीका मूलहरू, जलाधार र सिमसार क्षेत्रहरुको संरक्षण एवं प्रवर्द्धन गर्दै ती श्रोतहरुबाट खानेपानी आपूर्तिको प्रबन्ध मिलाइनेछ।

३. विभिन्न खोला, नदी तथा अन्य स्रोतबाट खानेपानीलाई आपूर्ति गर्ने व्यवस्थाको लागि प्राविधिक सम्भाव्यता अध्ययन गरी संघ सरकार र प्रदेश सरकारको सहकार्यमा निर्माण कार्य अघि बढाइनेछ।

४. जल पुनर्भरण योजना र वर्षातको पानी संकलन गर्ने प्रविधिलाई उपयोगमा ल्याउन प्रारम्भ गरिनेछ।

५. सार्वजनिक स्थानहरुलाई हरियाली र सुन्दर तथा सफा राख्ने कार्य गरिनेछ।

६. टोल विकास संस्था र सामाजिक संघ संस्थाहरुसँग फोहोर संकलन तथा व्यवस्थापन कार्यमा सहकार्यको नीति लिइनेछ।

७. शुन्य फोहर प्रणाली सरसपफाइ केन्द्र मार्फत आधुनिक प्रविधि अपनाइ वहुउपयोग (विटुमिन, प्लाष्टिक ब्लक,) गरिनेछ ।

८. अस्पताल जन्य फोहोरलाई व्यवस्थित तुल्याउन सम्बन्धित निकायहरुलाई पूर्ण रुपमा जिम्मेवार बनाइनेछ। जथाभावी फोहोर फाल्ने र फोहोर गर्ने व्यक्तिलाई जरिवाना तथा अन्य दण्ड सजाय गर्ने नीति लिइनेछ।

९. प्लाष्टिक जन्य फोहोर नियन्त्रण तथा न्यूनिकरण गर्न प्लाष्टिक झोलाहरुको प्रयोगलाई निरुत्साहित गरिने छ।

१०. गाउँपालिकाका मुख्य स्थानहरुमा समुदायको सहकार्यमा उपयुक्त जग्गाको खोजि गरी सार्वजनिक शौचालयहरु निर्माण तथा संचालनलाई अभियानका रुपमा अगाडी बढाइनेछ।

ख. वातावरण, जलवायु परिवर्तनतथा विपद् व्यवस्थापन

१. जलवायु परिवर्तनको प्रतिकूल प्रभावहरूलाइ अनुकूलन गर्न गाउँपालिकाको क्षमता वढाउने साथै खाद्य उत्पादनलाइ प्रतिकुल असर नपर्ने किसिमले जलवायु उत्थानशीलता वृध्दि गर्ने साथै न्यून हरित ग्यास उत्सर्जनलाइ विकास गर्न प्रेरित गर्ने र सो सम्बन्धी अनुभव आदान प्रदान गरी गाउँपालिकाको क्षमता अभिवृध्दि गरिनेछ।

२. पूर्वाधार आयोजनाहरुको कार्यान्वयन गर्दा त्यस्ता आयोजनाहरुले वातावरणमा पार्ने असर न्यूनिकरणको लागि प्रारम्भिक वातावरणिय परिक्षण (IEE) र वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन (EIA) अध्ययन गरिनेछ।

३. खाली जग्गामा वृक्षारोपण, हरियाली प्रवर्ध्दन तथा वनको संरक्षण र हैसियतमा सुधार गरी जल, जमीन तथा वातावरणको संरक्षण र जीविकोपार्जनको अवसरमा वृदी गरिनेछ ।

४. पोखरी संरक्षण, पहिरो तथा गल्छि नियन्त्रण, विकासका पूर्वाधारको संरक्षण र नदि नियन्त्रण गरी जल, जमिन तथा जलाधारको संरक्षण तथा उत्पादनमा वृदी गरिनेछ ।

५. भू-सूचना प्रणालीको प्रयोग उच्च जोखिमयुक्त क्षेत्रको नक्शाङ्कन, जोखिमको विश्लेषण तथा जोखिम न्यूनीकरण योजना तयार गरिनेछ ।

६. विपद जोखिम न्यूनीकरण र ब्यवस्थापन तथा जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमा गरी सो अनुसार विपद पुर्व तयारी, विपद न्यूनीकरण, प्रतिकार्य र पुनर्स्थापनाको कार्यलाइ ब्यवस्थित र प्रभावकारी वनाइनेछ ।

७. ढुंगा गिट्टि बालुवा जस्ता नदीजन्य पदार्थ र अन्य प्राकृतिक श्रोतहरुको अनाधिकृत एवं अवैज्ञानिक दोहनलाई नियन्त्रण गरिनेछ।

८. विपद् जोखिम व्यवस्थापन कोषमा रकम अभिवृद्धि गर्दै प्रभावकारी श्रोत परिचालन गरिनेछ।

९. गाउँपालिकाको विपद् जोखिम नक्साङ्कन गरी सोही आधारमा विशिष्ट प्रकृतिका विपद् जोखिम प्रतिकार्य तथा पुनर्उत्थान कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ।

१०. सम्बेदनशील जलाधार क्षेत्रका जमिनहरुको अतिक्रमण नियन्त्रण गरिनेछ ।

७. भौतिक पूर्वाधार विकास (शहरी योजना, वस्ति विकास, आवास तथा पूर्वाधार) सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. गाउपालिका प्रसासनिक भवन निर्माणको लागि पहिलो चरणमा आबस्यक बजेटको ब्यबस्था मिलाएको छु |

२. आवधिक योजना, आवास योजना, र वस्ति विकास योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिनेछ।

३. पूर्वाधार निर्माणका आयोजनाहरु संचालन गर्दा लागत-लाभ विश्लेषणका आधारमा उच्च नतिजा एवं प्रतिफल दिने, समतामुलक विकासको आधारको रुपमा रहने, पिछडिएका र कम विकसित क्षेत्रलाई मूल प्रवाहिकरणमा ल्याउन सहयोग गर्ने आयोजनाहरु पहिचान गरी "आयोजना बैंक"

तयार गरिने छ। सो बैंकमा समाविष्ट आयोजनाहरुमा मात्र बजेट विनियोजन गर्ने नीति लिइनेछ।

४. गाउँपालिकाको भू-उपयोग क्षेत्र निर्धारण गरी वस्ति विकास योजना सहित भौतिक विकास गुरूयोजना तयार गरी आवास तथा वस्ति विकास, भवन तथा सार्वजनिक निर्माण लगायत पूर्वाधार निर्माण कार्य ब्यवस्थित र गुणस्तरीय रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।

५. दिर्घकालिन लगानी मार्ग दर्शनका लागि गाउँपालिका सडक गुरुयोजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।

६. आवासको हकलाइ सुनिश्चत गर्न सुरक्षित तथा रोजगारीको समेत ब्यवस्था हुन सक्ने स्थानमा जग्गा प्राप्त गरी सहुलियत आवास योजना कार्यान्वयन गरिनेछ । यसका लागि निजीक्षेत्र संग साझेदारी समेत गर्न सकिनेछ ।

७. एकिकृत शहरी तथा वस्ति विकास योजनाद्वारा निर्दिस्ट गरेका पूर्वाधारहरुको निर्माण कार्यका लागि संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र साझेदारहरुसँगको सहकार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।

८. यस गाउँपालिकाको भालुलेखमा चौरी फर्म ब्यबसाय संचालन गर्न चौरी फर्म अनुसन्धान केन्द्र र पातीहाल्न डाडाँमा जडीबुटी अनुसन्धान केन्द्रको यहि आ ब मै स्थापना गरिनेछ ।

९. गाउँपालिकाको गहनाको रुपमा रहेको वाल उद्यान, पार्क, खुल्ला ठाउँ, सामुदायिक भवनलाई मर्मत तथा पुननिर्माण गरी सभा समारोहहरु सभागृहमा संचालन गर्न प्राथमिकता दिइनेछ।

१०. विगत देखिका निर्माणाधिन तथा अधुरा योजनाहरुलाई सम्पन्न गर्न क्रमागत रुपमा बजेट विनियोजन गरिनेछ।

११. घर निर्माणमा जनताको अनुत्पादक खर्च नहोस् र पुँजी चलायमान होस् भन्ने उद्देश्यले घर निर्माण गर्नु पूर्व नागरिकलाई घरको आवश्यकता, घरको लागत, मापदण्ड र उपयोग सम्बन्धमा निःशुल्क परामर्श दिईनेछ।

१२. गाउँपालिका क्षेत्र भित्र बन्ने संस्थागत सार्वजनिक तथा व्यापारिक भवनहरुमा पार्किङ्ग स्थलको व्यवस्था अनिवार्य गर्नु पर्ने नीति लिइनेछ। आवासीय भवनमा “एक घर-एक विरुवा” नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ।

१३. गाउँपालिका भित्र भु-उपयोग नीति लागु गर्दै जाने नीति लिइनेछ।

१४. गाउँपालिका भित्र सडकको मापदण्डलाई आवश्यकताको आधारमा कायम गरी सडक मापदण्डको समस्यालाई समन्वय गरी समाधान गरिनेछ।

१५. गाउँपालिकाको स्वामित्वमा रहेको भौतिक संरचनाहरुको आवधिक रुपमा मर्मत सम्भार कार्य सम्पन्न गरिनेछ ।

१६. वगत नेपालको ऐतिहा सक आन्दोलनका शहिदको सम्मानमा तथा बर्तमान र भा व पुस्ताको प्रेरणा रुपमा शहिद पार्क” निर्माण कार्यालाई निरन्तरता दिइनेछ।

१७. गाउँपालिकाको सीमा क्षेत्र यकिन गरी गाउँपालिका सीमानामा कलात्मक तथा गाउँपालिकाको ऐतिहासिक मौलिकता झल्किने गरी स्वागतद्वारहरुको निर्माण गरिनेछ।

१८. विभिन्न कालखन्डमा गाउँपालिकामा निर्माण भएका पुर्वाधारका संरचना (पूँजीगत सम्पति) को लगत तयार अद्यावधिक तथा मुल्यांकन गरी सार्वजनिक सेवा प्रभावमा प्रभावकारी उपयोग सम्बन्धी योजना (Asset Management Plan) तयार गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

१९. प्रभावकारी सम्पति ब्यवस्थापनका लागि सम्पति ब्यवस्था सूचना प्रणाली (Asset Management Information System) तयार गरी लागु गरिनेछ ।

२०. पूर्वाधारका योजनाको निर्माण तथा सञ्चालनमा निजीक्षेत्र संगको साझेदारीका लागि विभिन्न आयोजना तयार गरि कार्यान्वयन गरिनेछ ।

८. राजस्व तथा आन्तरिक श्रोत परिचालन नीति तथा कार्यक्रम

१. आन्तरिक आय व्यवस्थापन, प्राकृतिक स्रोत बिक्रि सम्बन्धी ऐन तथा नियमावली तर्जुमा गरी राजस्व परिचालनलाई थप व्यवस्थित तुल्याइनेछ।

२. आन्तरिक आयका स्रोतहरूको सम्भाब्यता अध्ययन, राजश्व बाँडफाँड, अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण, तथा गैससको स्रोत परिचालनको लागि स्थानीय सरोकारवाला, प्रदेश सरकार, र नेपाल सरकारका निकाय तथा गैसस र विकास साझेदार संग परामर्श, समन्वय, र साझेदारी गरिनेछ।

३. करको दर सम्भव भएसम्म न्यूनतम गर्दै करको दायरा विस्तार गर्ने नीति लिइनेछ। प्रगतिशिल कर प्रणाली अवलम्बन गरी नागरिकहरु बिच रहेको असमानता न्यूनिकरण गर्दै लगिनेछ।

४. गाउँपालिकाको आन्तरिक राजस्व अभिवृद्धिका लागि करका नयाँ सम्भाव्य क्षेत्रहरु पहिचान गरिनेछ।

५. वडा कार्यालयहरुसँग समन्वय गरी घर बहाल करमा रहेको चुहावट नियन्त्रण गर्न घरधनी र वहालमा रहनेहरुको अभिलेख अध्यावधिक राख्ने प्रणाली विकास गरिनेछ।

६. विगतदेखि लिज वा वहालमा लगाइएका गाउँपालिकाको स्वामित्वमा रहेका संरचनाहरुको हाल प्रचलित बजार दर समेतलाई आधार मानी बहाल रकम पुनरावलोकन गरिनेछ।

७. ढुंगा, गिट्टी बालुवा जस्ता नदीजन्य पदार्थको ठेक्का व्यवस्थापनमा संघीय वन सम्बन्धी कानूनका कारण उत्पन्न जटिलतालाई दृष्टिगत गरी वैकल्पिक पद्धतिको रुपमा गाउँपालिकाबाटै उत्खनन गरी बिक्री गर्ने विधि अवलम्बन गरिनेछ।

८. करदाताहरुलाई आफुले तिर्नु पर्ने मोटामोटी कर दायित्व र कर तिर्ने समयसीमा समयमै जानकारी दिन निजहरुको सेल नम्बरमा विद्युतिय प्रणालीद्वारा सन्देश प्रावहित गर्ने नीति लिइनेछ।

९. करदाताहरुको अभिलेख व्यवस्थापन सुदृढ गर्दै उत्कृष्ट करदाताहरुलाई पुरस्कृत तथा सम्मानित गर्ने नीति लिइनेछ।

१०. कर प्रशासनलाई सूचना प्रविधिमैत्री एवं करदातामैत्री तुल्याउदै लगिनेछ।

११. अव्यवस्थित वसोवासीहरुलाई लगाउदै आएको घरधुरी करलाई निरन्तरता दिइनेछ। घरको संरचना र प्रकृति अनुसार दरहरुको प्रगतिशिल पुनरावलोकन गरिनेछ।

१२. करदाताको कर लगतलाइ ब्यवस्थित, पारदर्शी र प्रभावकारी रूपमा उपयोग गर्न, करदातालाइ कर सम्बन्धी सूचना प्रवाह गर्न डिजीटल कर प्रणाली लागु गरिनेछ ।

धन्यवाद !!!

उल्लिखित बमोजिमको ***<u>नीति तथा कार्यक्रम</u>*** *अनुसार* ***आ.व. २०८०/८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम पुस्तिका*** *(स्थानीय तहको योजना तर्जुमा दिग्दर्शनको परिच्छेद ४ को दफा ४.८ को चरण ७ को ७.३ को ढाँचा अनुसार) विस्तृत रूपमा तयार गरिएकोछ ।*

अनुसूचीः आगामी आ.व.का प्राथमिकता प्राप्त प्रमुख कार्यक्रमहरू (केही थप उदाहरणहरू)

आर्थिक विकास

१. तीव्र दिगो तथा फराकिलो स्थानीय आर्थिक बृद्धि र विकास योजनालाई प्राथमिकता दिईने ।
२. ब्यावसायिक कृषि पकेट क्षेत्र निर्धारण ।(गहुँ उत्पादन क्षेत्र, मकै उत्पादन क्षेत्र, कोदो उत्पादन क्षेत्र, फापर उत्पादन क्षेत्र तथा तरकारी र फलफुल उत्पादन क्षेत्रलाई विविधकरण तथा बजारीकरण गरिने छ।)
३. उन्नत नशलका पशु पञ्छीपालन पकेटक्षेत्रको विस्तार र विविधकरण तथा बजारीकरण गरिने छ।
४. व्यावसायिक पशुपालक कृषकहरुलाई (चौरीगाई, गाई, भैंसी, बाख्रा, बंगुर, कुखुरा) प्रोत्साहन गरिने छ।
५. व्यावसायिक तरकारी खेती (मौसमी, बेमौसमी) को व्यवस्थापन गरिने ।
६. व्यावसायिक पशुपालन तथा आधुनिक कृषि प्रणाली आत्मसात गरी माछा मासु फलफूल तरकारीमा अगामी ५ बर्षभित्र आत्मनिर्भर बन्ने रनतिनिक लक्ष्य लिईएको छ।
७. व्यावसायिक ट्राउट र अन्य जातको माछापालनको सम्भावयताको अध्ययन गरिने छ।
८. कृषि उत्पादन संकलन केन्द्रहरूको निर्माण कृषि उत्पादनको बजारीकरण ।
९. स्थानीय अवस्था अनुसार भूउपयोग योजनाबाट कृषि पकेट क्षेत्र निर्धारण ।
१०. उत्पादनको ब्रान्डिङ ।
११. पर्यटन विकास गुरूयोजना निर्माण ।
१२. ऐतिहासिक, धार्मिक, भौगोलिक महत्वका पर्यटकीय स्थानहरूमा पूर्वाधार निर्माण ।
१३. स्थानीय उत्पादन बिक्री केन्द्र र कोशेली घरको स्थापना।
१४. अन्तर जिल्ला पर्यटकीय पैदल मार्गको पहिचान, नक्सांकन तथा निर्माण ।
१५. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय तहमा प्रचार प्रसार ।
१६. औद्योगिक ग्राम स्थापना ।
१७. तुलनानात्मक लाभका क्षेत्र तथा प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता भएका वस्तु उत्पादन ।
१८. कृषि पकेट क्षेत्रमा स्थानीय कृषि उपज प्रशोधन सम्बन्धी उद्योग स्थापना ।
१९. स्थानीय उत्पादनको ब्राण्डिङ्ग तथा उत्पादनको बजारीकरण।
२०. सहकारी ऐन अनुसार सहकारी संस्थाहरूको दर्ता, अनुगमन र नियमन, सञ्चालन।
२१. व्यावसायिक कृषि तथा पशुपालनमा सहकारीको लगानी।
२२. डेरी उद्योगमा सहकारीको लगानी ।

२३. माछापालनमा सहकारी ।
२४. व्यावसायिक कुखुरापालनमा सहकारीको लगानी ।
२५. मुख्य उत्पादनलाई मूल्य श्रङ्खलामा आबद्ध गरी बजारीकरण।
२६. सहकारी संस्थाहरूको क्षमता विकास ।
२७. श्रम र श्रमको माग सम्बन्धी अभिलेखन ।
२८. सूचना प्रविधिको केन्द्र स्थापना ।
२९. वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम संचालन ।
३०. आर्थिक/वित्तीय साक्षरता कक्षा सञ्चालन ।
३१. व्यावसायिक सीप विकास तालिम सञ्चालन ।
३२. वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्ति/परिवारका लागि मनोसामाजिक परामर्श सेवा ।
३३. कृषि उत्पादनको मुल्य श्रृंखलाको विकासलाइ थप प्रभावकारी वनाउने क्रममा कृषि उपजको बजारीकरणका लागि **कृषि बजार प्रणाली सप्टवयर** निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने ।

सामाजिक विकास

१. शैक्षिक नीतिपाठ्यक्रम स्थानीय , तथा योजना तर्जुमा ।
२. विद्यालय पूर्वाधार सुधार तथा शैक्षिक सामग्री ।
३. गरिव तथा जेहेन्दार तथा संरक्षक नभएका विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति ।
४. भर्ना अभियान घरदैलो कार्यक्रम ।
५. शिक्षक, विद्यार्थी र अभिभावक वीच अन्तरक्रिया।
६. गाउँपालिका तथा अन्तर विद्यालयस्तरीय खेलकुद ।
७. सूचना प्रविधि तथा कम्प्युटर ल्याव ।
८. वाल क्लव गठन तथा संचालन ।
९. शिक्षक तालिम (पुनर्ताजगी)
१०. शैक्षिक नीति तथा योजना तर्जुमा ।
११. गाउँपालिका तथा अन्तर विद्यालयस्तरीय खेलकुद ।
१२. शैक्षिक नीति तथा योजना तर्जुमा ।
१३. प्राविधिक शिक्षालयको स्थापना ।
१४. स्वास्थ्य संस्थाको पूर्वाधार विकास ।
१५. चिकित्सकको पद पूर्ति ।
१६. एम्बुलेन्स सेवा विस्तार सुनिश्चितता भएको ।
१७. स्वास्थ्य बिमाको पहुँच विस्तार ।
१८. विज्ञहरू तथा बिशेषज्ञद्वारा स्वास्थ्य शिविर संचालन ।
१९. स्वास्थ्य संस्थाको पूर्वाधार विकास ।
२०. स्वास्थ्य शिविर संचालन ।
२१. गुरुयोजना तयार गर्ने ।
२२. प्रयोगशाला स्थापना, व्यवस्थापन तथा संचालन ।

२३. खानेपानी तथा सरसफाइ बितरण व्यवस्था ।
२४. खानेपानी संरचनाहरूको निर्माण तथा मर्मत ।
२५. स्यानेटरी ल्यान्डफिलसाइटको खोज र निर्माण उच्च प्रविधियुक्त ब्यवस्थापन
२६. खानेपानी प्रसोधन सम्बन्धि संरचना निर्माण ।
२७. प्रदेश स्तरिय खा.पा योजना निर्माण ।
२८. खानेपानी प्रशोधन सम्बन्धी संरचना निर्माण ।
२९. प्रयोगशाला स्थापना र तालिम ।
३०. लैससास नीति तर्जुमा तथा समायोजन, संशोधन ।
३१. लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसङ्ख्यक, ज्येष्ठ नागरिक, बालबालिका, विपन्न वर्ग, लोपोन्मुख र सीमान्तकृत समुदाय सम्बन्धि खण्डीकृत तथ्याङ्क ।
३२. महिला सशक्तिकरण कार्यक्रम, नेतृत्व विकास तालिम, अभिमूखिकरण ।
३३. आयआर्जन तथा रोजगारी मुलक कार्यक्रम तथा सम्बन्धित तालिम ।
३४. लैंङ्गिक विभेद, हिंसा तथा शोषण, बालबिबाह रोकथामकालागी अभिमुखीकरण एवं सचेतनामूलक कार्यक्रम ।
३५. महिला पुरुषको संयुक्त नाममा घर जग्गा पास गर्दा दिने छुटमा समायोजनको नियम बनाई लागू ।
३६. ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धी नीति, समायोजन, निर्माण तथा संशोधन ।
३७. अपाङ्गमैत्रि, बालबालिकामैत्रि, महिलामैत्रि भौतिक संरचना निर्माण ।
३८. लैंङ्गिक विभेद, हिँसा तथा शोषण विरुद्ध विद्यमान व्यवस्थाको अभिमुखीकरण ।
३९. बालबिबाह रोक्न बिशेष कार्यक्रम।
४०. ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धी नीति, समायोजन, निर्माण तथा संशोधन ।
४१. अपाङ्गता भएकालाई आवश्यक सहयोगि सामाग्री, कृतिम अङ्ग प्रदान ।
४२. सामाजिक सुरक्षा, सामाजिक संरक्षण ।
४३. लक्षित वर्ग विशेष कार्यक्रम ।
४४. युवा रोजगारी कार्यक्रम।
४५. विदेश पलायनवाट युवावर्गलाई रोक्न स्वदेशमानै विकासका क्रृयाकलाप ।
४६. गाउँपालिका स्तरीय कभर्डहल, खेलकुदस्थल व्यवस्थित गर्ने ।
४७. युवा, महिला तथा अपाङ्गता भएका व्यक्ति लक्षित खेलकुद ।
४८. खेलकुद प्रतियोगिता ।
४९. उत्कृष्ट खेलाडी सम्मान ।
५०. युवाको क्षमता विकास।
५१. प्रशिक्षक प्रशिक्षण।
५२. युवा, महिला तथा अपाङ्गता भएका व्यक्ति लक्षित खेलकुद क्षमता विकास।
५३. खेलकुद पूर्वाधारको विकास ।

भौतिक पूर्वाधार विकास

१. यातायात गुरु योजना अध्यावधिक गरी कार्यान्वयन ।
२. सडक मापदण्ड तथा नीति नियम निर्माण ।
३. स-साना झो.पु. हरू, सडक पुलहरू निर्माण ।
४. सडक, गोरेटो बाटो, पदमार्गहरूको मर्मत तथा स्तर उन्नति ।
५. सर्भेक्षंण कार्यहरू गर्ने, डिपिआर तयार गर्ने र निर्माण ।
६. आवश्यकता अनुसार बैकल्पिक पदमार्ग निर्माण ।
७. उपभोक्ता तथा सरोकार निकायसँग समन्वय ।
८. ठुल्ठुला झो.पु. हरूको अध्ययन तथा निर्माण ।
९. गाउँपालिका अन्तर्गतका रननितिक सडकहरूको निर्माण ।
१०.पर्यटकिय पदमार्गहरूको निर्माण तथा स्तरोन्नति ।
११.सरोकारवाला बिच समन्वय ।
१२.सडकपुलहरूको अध्ययन तथा निर्माण ।
१३.ठुल ठुला नदिहरूमा पर्ने पुलहरूको अध्ययन तथा निर्माण ।
१४.भवनको नमूना डिजाइन निर्माण ।
१५.स्थानीय डकर्मी र सिकर्मी तालिम ।
१६.सार्वजनिक जग्गा र भवनहरूको लगत संकलन र अभिलेख व्यवस्थापन ।
१७.ढल निकासको व्यवस्था ।
१८.सामुदायिक भवन ।
१९.फोहरमैला व्यवस्थापन ।
२०.सभागृह निर्माण ।
२१.अपाङ्ग मैत्री संरचना निर्माण ।
२२.सार्बजनिक भवनहरूको लगत राखी अभिलेखीकरण ।
२३.सामुदायिक भवन निर्माण ।
२४.आइसोलेसन सेन्टर निर्माण तथा Cold Store को निर्माणलाई प्राथिमिकता दिईने ।
२५.पुनर्निर्माण ।
२६.स्थानीय प्राविधिकलाई प्रविधि सम्बन्धी तालिम ।
२७.योजनाको अध्ययन ।
२८.सतह सिँचाइ निर्माण ।
२९.गाउँपालिकाको जल उपयोग गुरुयोजना ।
३०.क्षमता विकास ।
३१.साना साना नदि नियन्त्रण ।
३२.प्रदेश स्तरीय सिँचाइ प्रणालीको निर्माण ।
३३.पहिरो नियन्त्रण ।
३४.मझौला खाले नदी नियन्त्रण ।

३५.जल उपयोग बहुउद्देश्यीय योजना तयार ।
३६.नदी नियन्त्रण ।
३७.पहिरो नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन ।
३८.पुनर्निर्माण ।
३९.विद्युत् योजनाको पहिचान ।
४०.लगानी प्रबर्धन ।
४१.बैकल्पिक ऊर्जा ।
४२.गोबरग्यासमा अनुदान ।
४३.सुरक्षित विद्युत् प्रयोग गर्न चेतना अभिवृद्धि ।
४४.मझौला जल विद्युत् निर्माण ।
४५.विद्युत् प्रसारण लाइन।
४६.निजी क्षेत्रसँगको सहकार्य ।
४७.एफ एम रेडियो प्रसारणमा सहयोग र सहजीकरण ।
४८.स्थानीय पत्रिका प्रकाशनमा सहयोग ।
४९.विद्युत् सूचना पूर्वाधार निर्माण ।
५०.इ-लाइब्रेरी स्थापना ।
५१.थप टेलिफोन टावर निर्माण ।
५२.विद्युत् सूचना पूर्वाधार निर्माण ।
५३.संघ प्रदेश र स्थानीय तहमा विद्युतीय सूचना प्रणालीको आबद्धता ।
५४.सूचना हाइ वे ।

वन, वातावरण तथा जलवायु परिवर्तन

१. सामुदायिक वनको लगत तयारी र कार्ययोजना तर्जुमा र स्वीकृति,
२. वन, पैदावार व्यवस्थापन,
३. जैविक विविधता संरक्षण,
४. अन्तर निकाय, अन्तर तह समन्वय र सहकार्य,
५. भू तथा जलाधार संरक्षण,
६. फोहरमैला व्यवस्थापन,
७. क्षमता विकास ।
८. नर्सरी स्थापना ।
९. वृक्षरोपण क्षेत्रको पहिचान ।
१०.निजी वनलाई प्रोत्साहन गर्न वन दर्ता गरेमा वार्षिक तिर्नुपर्ने राजस्व छुटको व्यवस्थापन ।
११.पानी भरण पोखरीहरूको निर्माण ।
१२.उपभोक्ता तथा सरोकार निकायसँग समन्वय ।
१३.जलवायु परिवर्तन अनुकुलन योजना निर्माण ।

१४. सुरक्षित, एकीकृत, बस्ती/आवास क्षेत्र पहिचान ।

१५. मुड्केचुला गाउँपालिकामा शत प्रतिशत गुणस्तरीय विद्युत पहुच पुर्याउन मुसेखोला लघु जलविलद्युत आयोजना निर्माण प्रक्रियामा तथा राईगाड जल विद्युत आयोजनाको टेन्डर प्रक्रियमा रहेको ।

सुशासन तथा संस्थागत विकास

१. कानून निर्माण÷पुनरावलोकन ।

२. सस्थागत स्व–मूल्यांकन ।

३. घुम्ती सेवा ।

४. सदाचार प्रवर्द्धन र भ्रष्टाचार नियन्त्रण।

५. पारदर्शिता र जवाफदेहितामा अभिवृद्धि ।

६. संगठन तथा व्यवस्थापन अध्ययन ।

७. सूचना सञ्जालीकरण।

८. क्षमता विकास ।

९. प्रदेश सरकारसँग सहकार्यमा सम्पादन हुने ।

१०. कानून निर्माण र पुनरावलोकन ।

११. संघीय सरकारसँग सहकार्यमा सम्पादन हुन सक्ने ।

१२. नमूना ऐन, नियम, कार्यविधि र मापदण्डहरू ।

धन्यबाद

यस मुड्केचुला गाउँपालिकामा तपशिलका समिति गठन भएको पनि जानकारी गराउन चाहन्छु ।

- ❖ सामाजिक विकास समिति-कालि बहादुर वि.क.- संयोजक
  - ➢ —सदस्य
  - ➢ -सदस्य
  - ➢ ईन्जीनीयर श्री देवराज रावत-सदस्य-सचिव
- ❖ भौतिक पूर्वाधार विकास समिति-देव बहादुर परियार-संयोजक
  - ➢ —सदस्य
  - ➢ —सदस्य
  - ➢ —सदस्य-सचिव
- ❖ संस्थागत सुढृडीकरण सेवा प्रवाह र अन्तरसरकार समन्वय-मनकोईली शाही-संयोजक
  - ➢ —सदस्य
  - ➢ —सदस्य
  - ➢ —सदस्य-सचिव
- ❖ वन, वातावरण र विपद व्यवस्थापन क्षेत्र- मायादेवि बोहोरा-संयोजक
  - ➢ —सदस्य
  - ➢ —सदस्य
  - ➢ —सदस्य-सचिव
- ❖ आर्थिक विकास क्षेत्र- लिला पुन सुनार-संयोजक
  - ➢ —सदस्य
  - ➢ —सदस्य
  - ➢ —सदस्य-सचिव
- ❖ गाउँपालिका स्तरीय परिक्षा संचालन- सुकविर रोकाया-संयोजक
  - ➢ —सदस्य
  - ➢ —सदस्य
  - ➢ —सदस्य-सचिव

मुड्केचुला गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन

मुड्केचुला गाउँपालिका अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावकलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधेयक प्रस्तावना मुड्केचुला गाउापालिकाको आर्थिक बर्ष २०८०/८१ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावकलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने ,छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वान्छनीय भएकोले नेपालको संविधान धारा २२८ को उपधारा (२) बमोजिम मुड्केचुला गाउासभाले ऐन बनाएको छ ।

१.संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः(१) यो ऐनको नाम “आर्थिक ऐन ,२०८०” रहेको छ ।

(२)यो ऐन २०८० सालको साउन १ गतेबाट मुड्केचुला गाउापालिका क्षेत्रमा लागु भएको छ ।

२.**सम्पति करः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसुचि (१) बमोजिम एकिकृत सम्पति कर/घरजग्गा कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।

३. **भुमि कर** : गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनसचि (२) बमोजिम भुमि कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।

४. **घर बहाल कर** : गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन घर पसल ग्यारेज गोदाम टहरा छप्पर जग्गा वा पोखरी परै आशिंक तवाले दिएकोमा अनसचि (३) बमोजिम घरजग्गा बहाल कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।

५.**व्यवसाय कर** : गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार व्यवसाय वा सेवामा पुजिगत लगानी र आर्थिक कारोवारको आधारमा अनसचि (४) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।

६.**जडिबुटी,कवाडी र जन्यजन्तु कर** : गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कनै व्यक्ति वा संस्थाल उन ,खोटो ,बनकस ,कवाडी माल र प्रचलित कानुनले निषेध गरिएको जीवजन्तु बाहेकको मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड,सिङ्ग,प्वााख ,छाला जस्ता वस्तुको कारोवार गरेवापत अनसचि (५) बमोजिम कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।

७.**सवारी साधन कर** : गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा अनसचि (६) बमोजिम सवारी साधन कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।तर प्रदेश कानुन स्वकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ।

८.**विज्ञापन कर** : गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनसचि (७) बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।तर प्रदेश कानुन स्वकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ।

९.**मनोरञ्जन कर** : गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरञ्जन मा अनसचि (८) बमोजिम मनोरञ्जन कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ र लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।तर प्रदेश कानुन स्वकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ।
१०. **बहाल बिटौरी शुल्क** : गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफुले निमार्ण,रेखदेख वा संचालन गरेका अनसचि (९) मा उल्लेख भए अनुसार हाटबजार वा पसलमा सोही अनुसुचिमा भएको व्यवस्था अनुसार बहाल बिटौरी शुल्क कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ र लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।
११.**पाकिङ शुल्कः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै सवारी साधनलाई पाकिङ सुविधा उपलव्ध गराए वापत अनसचि (१०) बमोजिम पाकिङ शुल्क कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ र लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।
१२. **ट्रेकिङ्ग,कोयोकिङ्ग,क्योइङ्ग,बन्जी जम्पिङ्ग,जिपफ्लायर र र्‍याफटिङ्गशुल्क** : गाउँपालिका क्षेत्रभित्र ट्रेकिङ्ग,कोयोकिङ्ग,क्योइङ्ग,बन्जी जम्पिङ्ग,जिपफ्लायर र र्‍याफटिङ्ग व्यवसाय संचालन गरेवापत अनसचि (११) बमोजिम शुल्क कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ र लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।
१३. **सेवा शुल्क दस्तुर** : गाउँपालिकाले निर्माण संचालन वा व्यवस्थापन गरेको अनुसुचि (१२) मा उल्लेखित स्थानिय पुर्वाधार र उपलव्ध गराइएको सेवाग्राहीबाट सोही अनुसुचिमा व्यवस्था भएअनुसार सेवा शुल्क दस्तुर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ र लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।
१४. **पर्यटन शुल्क** : गाउँपालिका क्षेत्रभित्र प्रवेश गर्ने पर्यटकहरुबाट अनसचि (१३) बमोजिम मनोरञ्जन कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ र लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।तर प्रदेश कानुन स्वकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ ।

१५.**कर छुट** :यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको छुट दिइने छैन ।

१६.**कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यबिधि** :यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यबिधि गााउपालिकाले तोके अनुसार हुनेछ ।

सभाबाट स्वीकृत मिति:२०८०।०३।१०

मुड्केचुला गाउँपालिकामा आ व २०७९।०८०बाट लागु हुने कर तथा दस्तुरहरु

सि.न	कार्यालय/शाखा कार्यालय/वडा कार्यालयबाट विभिन्न सिफारिस	दस्तुर(रकम रु)
१	व्यवसाय सुचिकृत	१००/-
२	व्यवसाय नविकरण	५००/-
३	टेक्कापट्टा ईजाजत दर्ता (नयाँ)	१०००/-
४	टेक्कापट्टा ईजाजत दर्ता (प्रमाणपत्र)	१५००/-
५	टेक्कापट्टा ईजाजत नविकरण	१५००/-
६	व्यवसाय सुचिकृत प्रतिलिपी	१०००/-
७	टेक्कापट्टा ईजाजत दर्ता प्रतिलिपी	१०००/-
८	विभिन्न प्रकारका समुहहरु प्रमाणपत्रहरु	१०००/-
९	विभिन्न प्रकारका प्रमाणपत्रहरुको प्रतिलिपी	१०००/-
१०	घर जग्गा नामसारी सिफारिस	१००/-
११	घर कायम सिफारिस	१००/-
१२	छात्रबृत्ति सिफारिस	१००/-
१३	विपन्न विद्यार्थी छात्रबृत्ति सिफारिस	१००/-
१४	अपाङ्ग सिफारिस	१००/-
१५	अस्थाई बसोबास सिफारिस	१००/-
१६	स्थायी बसोबास सिफारिस	५००/-
१७	नगारिकता सिफारिस	१००/-
१८	नगारिकता प्रतिलिपि सिफारिस	२००/-
१९	अंगिकृत नागरिकता सिफारिस	२००/-
२०	आर्थिक अवस्था बलियो वा सम्पन्नता प्रमाणित	१.००%
२१	आर्थिक अवस्था कमजोर वा विपन्नता प्रमाणित	१००/-
२२	विद्युत जडान सिफारिस	१५०/-
२३	धारा जडान सिफारिस	१५०/-
२४	जिवित रहेको सिफारिस	१००/-

सि.न	**कार्यालय/शाखा कार्यालय/वडा कार्यालयबाट विभिन्न सिफारिस**	**दस्तुर(रकम रु)**
२५	दुवै नाम गरेको ब्यक्ति एकै हो भन्ने सिफारिस/फरक जन्म मिति संशोधन सिफारिस	१००/-
२६	ब्यवसाय बन्द सिफारिस	१५०/-
२७	जग्गा मूल्याङकन सिफारिस/प्रमाणित	५००/-
२८	ब्यापार-ब्यवसाय नभएको सिफारिस	१००/-
२९	कोर्ट फिमिनाहा सिफारिस	०/-
३०	नवालक परिचयपत्र सिफारिस	१०० /-
३१	चौपाय निकासी सम्वन्धी सिफारिस(प्रति गोटा)	२००/-
३२	ब्यवसाय दर्ता सिफारिस	५००/-
३३	उद्योग ठाउंसारी सिफारिस	५००/-
३४	निजी विद्यालय ठाउंसारी सिफारिस	१०००/-
३५	आन्तरिक बसाई सराई सिफारिस	२००/-
३६	आन्तरिक बसाई सराई सिफारिस(प्रतिलपी)	५००/-
३७	निजी विद्यालय सञ्चालन स्वीकृत/कक्षा बृद्धि सिफारिस	१०००/-
३८	ब्यक्तिगत विवरण सिफारिस	१००/-
३९	जग्गा दर्ता सिफारिस	१००/-
४०	संरक्षक सिफारिस ब्यक्तिगत	१००/-
४१	संरक्षक सिफारिस संस्थागत	२००/-
४२	नेपालसरकारको नाममा बाटो कायम सिफारिस	**निशुल्क**
४३	जिवित सँगको नाता प्रमाणित	१५०/-
४४	मृतक सँगको नाता प्रमाणित	१५०/-
४५	कोठा खोल्न कार्य/रोहबरमा बस्ने कार्य	१००/-
४६	निःशुल्क वा सःशुल्क स्वास्थ्य उपचार सिफारिस	१००/-
४७	अन्य कार्यालयको माग अनुसार विवरण खुलाई पठाउने कार्य	२००/-
४८	संस्था दर्ता सिफारिस	५००/-
४९	घर बाटो प्रमाणित	३००/-
५०	चार किल्ला प्रमाणित	५००/-
५१	जन्म मिति प्रमाणित	२००/-
५२	विवाह प्रमाणित	१००/-
५३	घर पाताल प्रमाणित	१००/-
५४	कागज/मञ्जुरीनामा प्रमाणित	१००/-
५५	हकवाला वा हकदार प्रमाणित	१००/-

सि.न	कार्यालय/शाखा कार्यालय/वडा कार्यालयबाट विभिन्न सिफारिस	दस्तुर(रकम रु)
५६	अविवाहित प्रमाणित	१००/-
५७	जग्गा रेखांकनको कार्य/सो कार्यमा रोहबर	१००/-
५८	जग्गा धनीपूर्जा हराएको सिफारिस	२००/-
५९	पुर्जामा घरकायम गर्ने सिफारिस	२००/-
६०	अंग्रेजी सिफारिस तथा प्रमाणित	५००/-
६१	मिलापत्र कागज/ उजुरी दर्ता	१०००/-
६२	एकिकृत सम्पत्ति कर/घर जग्गा कर	
६३	बहाल कर	१०.००%
६४	विज्ञापन कर	१५.००%
६५	मालपोत वा भूमीकर(प्रति रोपनी)	२५.००/-
६६	जन्म दर्ता	२००/-
६७	जन्म दर्ता (प्रतिलिपी)	५००/-
६८	मृत्यु दर्ता	२००/-
६९	बसाई-सराईजाने/आउने दर्ता	२००/-
७०	सम्बन्ध विच्छेद दर्ता	२००/-
७१	विवाह दर्ता	२००/-
७२	नयां व्यवसाय दर्ता	५००/-
७३	व्यवसाय नवीकरण	२००/-
७४	नाता प्रमाणित	५००/-
७६	**वन पैदावर सम्वन्धी राजश्व**	
७६.क	जटामसी(प्रति के.जी.)	५.००
७६.ख	सेतो चिनी(प्रति के.जी.)	५.००
७६.ग	चिरैतो (प्रति के.जी.)	१०.००
७६.घ	रातो च्याउ(प्रति के.जी.)	५००/-
७६.ङ	गुच्छी च्याउ(प्रति के.जी.)	१०००/-
७६.च	समायो (प्रति के.जी.)	५.००
७६.छ	कुटकी(प्रति के.जी.)	१०.००
७६.ज	कुरिलो (प्रति के.जी.)	५००/-
७६.झ	काला दाना(प्रति के.जी.)	५००/-
मुड्केचुला गाउँपालिका ढुङ्गा गिट्टी बालुवा उत्खनन विक्री तथा व्यवस्थापन सम्वन्धी मापदण्ड कार्यविधि २०७९ बमोजिम		

सि.न	कार्यालय/शाखा कार्यालय/वडा कार्यालयबाट विभिन्न सिफारिस	दस्तुर(रकम रु)
७७	बालुवा(प्रति जग)	०.५०।-
७८	गिट्टी (प्रति बोरा ३० के.जि)	१०।-
७९	ढुङ्गा(प्रति घनमिटर)	५०।-
८०	ब्यवसाय सञ्चालन नभएको सिफारिस	१००/-
८१	उल्लेखित बाहेक अन्य स्थानीय आवश्यकता अनुसारका सिफारिस/प्रमाणितहरु	**कार्यपालिकाको निर्णय बमोजिम**

मुड्केचुला गाउँपालिकाको विनियोजन ऐन,२०८०

मुड्केचुला गाउँपालिकाको आर्थिक बर्ष २०८०/८१ को सेवा र कार्यहरुको लागि स्थानीय सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने विनियोजन गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना:मुड्केचुला गाउँपालिकाको आर्थिक बर्ष २०८०।०८१ को सेवा र कार्यहरुको लागि सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने अधिकार दिन र सो रकम विनियोजन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,नेपालको संविधानको धारा २२९ को उप-धारा (२)बमोजिम मुड्केचुला गाउँसभाले मिति २०८०।०३।१० मा यो ऐन परिमार्जित भएको छ ।

१.**संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः (१)**यस ऐनको नाम " मुड्केचुला गाउँपालिकाको विनियोजन ऐन, २०८०" रहेको छ ।

(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२.**आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को निमित्त सञ्चित कोषबाट रकम खर्च गर्ने अधिकार**: (१)आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को निमित्त गाउँ कार्यपालिका, वडा समिति, विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरुका निमित्त अनुसूची १ माथी उल्लिखित चालू खर्च, पूजिगत खर्च र बित्तिय व्यवस्थाको रकम समेत गरी सशर्त तर्फको बजेट रकम बाहेक जम्मा रकम **छतिस करोड पैतालीस लाख एकाउन्न हजार रुपैया मात्र (रु.३६,४५,५१०००/-)** मा नबढाई निर्दिष्ट गरिए बमोजिम सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न सकिनेछ ।

३. **विनियोजनः (१)** यस ऐनद्वारा सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न अधिकार दिइएको रकम आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को निमित्त मुड्केचुला गाउँ कार्यपालिका, वडा, समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरुको निमित्त विनियोजन गरिनेछ ।

(२)उपदफा (१) माजुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि कार्यपालिका, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरुको निमित्त विनियोजन गरेको रकम मध्ये कुनैमा बचत हुने र कुनैमा अपुग हुने देखिन आएमा गाउँ कार्यपालिकाले बचत हुने शीर्षकबाट नपुगहुने शीर्षकमा रकम रकमान्तर गर्न सक्नेछ । यसरी रकम रकमान्तर गर्दा एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा रकमको १० प्रतिशतमा नबढ्ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरुबाट अर्को एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरुमा रकमान्तर तथा निकासा र खर्च जनाउन सकिनेछ । पूजिगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थातर्फ विनियोजित रकम सावा भुक्तानी खर्च र व्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्य चालू खर्च शीर्षकतर्फ सार्न र बित्तीय व्यवस्था अन्तर्गत सावा भुक्तानी खर्चतर्फ बिनियोजित रकम ब्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्यत्र रकमान्तर गर्न सकिने छैन

तर चालु तथा पूजिगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको खर्च व्यहोर्न एक स्रोतबाट अर्को स्रोतमा रकम रकमान्तर गर्न सकिनेछ ।

(३)उपदफा (२) माजुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा स्वीकृत रकमको १० प्रतिशत भन्दा बढ्ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरुमा रकमान्तर गर्नु परेमा गाउँसभाको स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

अनुसूचि-१
(दफा-२ संग सम्बन्धित)
नेपालको संविधानको धारा २२९ (२) बमोजिम
संञ्चित कोषबाट विनियोजन

मुड्केचुला गाउँपालिकाको बजेट विनियोजन :-

सि नं	शिर्षक	बजेट रु	कैफियत
		संघ तर्फका अनुदान	
१.	समानिकरण अनुदान	६९४०००००	छ करोड चौबन्न लाख
२	शशर्त अनुदान	१६८७००००००	सोह्र करोड सत्तासी लाख रुपैया मात्र
३	बिशेष अनुदान	८००००००	असी लाख
४	समपुरक अनुदान	८००००००	**असी लाख**
संघ तर्फका बजेट		२५४१००००००	**पच्चीस करोड एकचालिस लाख**
संघ तर्फका राजश्व बाडँफाड		५३५८२०००	**पाच करोड पैतिस लाख बयासी हजार**
		प्रदेश तर्फ अनुदान	
५	समानिकरण अनुदान	६२६९०००	बैसठ्ठी लाख उनासत्तरी हजार
६	शशर्त अनुदान	२६५२०००००	दुई करोड पैसठ्ठी लाख बीस हजार
७	बिशेष अनुदान	४००००००	चालिस लाख रुपैया मात्र
८	समपुरक अनुदान	१५००००००	एक करोड पचास लाख
प्रदेश तर्फका बजेट		५१७८९०००	पाच करोड सत्र लाख उनानब्बे हजार
प्रदेश तर्फका राजश्व बाडँफाड		८००००	असी हजार मात्र
गाउँपालिका तर्फको आन्तरिक राजश्व		५००००००	गत आव को अल्य सहित
कुल अनुमाणित बजेट		**३६४५५१०००**	छत्तीस करोड पैतालिस लाख एकाउन्न हजार
चालु अन्तर्गत (क)		२७२६५१०००	सत्ताईस करोड छब्बीस लाख एकाउन्न हजार
पुजिगत अन्तर्गत(ख)		९१९०००००	नौ करोड उन्नाईस लाख रुपैया
कुल अनुमाणित बजेट(ग)		**३६४५५१०००**	छत्तीस करोड पैतालिस लाख एकाउन्न हजार

अनुसूची- १

(दिग्दर्शनको दफा ५.१.१ संग सम्बन्धित)

आय तथा व्ययको प्रक्षेपण

आ.व.२०८०।०८१

रु. हजारमा

शीर्षक		आ.व २०७९/ २०८० को यथार्थ	आ.व.०८०।०८१ को संशोधित अनुमान	आ.व.०८१/०८२ को अनुमान
राजश्व				
१	**आन्तरिक राजस्वः**			
१.१	एकीकृत सम्पत्ती कर			
१.२	घरजग्गा बहाल कर		१०९.४९९	१००
१.३	व्यवसाय कर			
१.४	बहाल विटौरी शुल्क (एक्साभेटर)		२०४९	२५००
१.५	पार्किङ शुल्क			
१.६	जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर			२०
१.७	सेवा शुल्क (विद्युत)		३०	५०
१.७	भुमि/मालपोत	७०३.९९५५	४११.०९२	४००
१.८	खुद सम्पतिमा लाग्ने कर			
१.९	व्यवसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर सहकारी		३६.९००	४०
१.१०	कृषि तथा पशुजन्य बस्तुको व्यवसायिक कारोवारमा लाग्ने कर			३
१.११	कृषि तथा पशुजन्य बस्तुको लागि व्यवसायिक कारोवारमा लाग्ने कर			
१.१२	परिक्षा दस्तुर		०.५	२०
१.१३	टेन्डर विक्रीबाट		२००	२५०
१.१४	सिफारिस दस्तुर	२९०.६३५	९७.२७५	८०
१.१५	व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	६.६००	२३.६५०	२५
१.१६	अन्य दस्तुर (बेरुजु असुल)	४२४१.०५८	४७८.१२२	
२	**राजस्व बाँडफाँडः**			
२.१	मूल्य अभिवृद्दि कर तथा अन्तः शुल्क			
२.२	प्राकृतिक स्रोतको रोयल्टी			
२.२.१	पर्वतारोहण			
२.२.२	विध्युत			

२.२.३	वन			
२.२.४	खानी तथा खनिज			
२.२.५	पानी तथा अन्य प्राकृतिक स्रोत			
३	**वित्तीय हस्तान्तरण**			
३.१	**नेपाल सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदानः**			
३.१.१	वित्तीय समानीकरण अनुदान	६९४०००००		
३.१.२	सशर्त अनुदान	१६८७०००००		
३.१.३	समपूरक अनुदान	८००००००		
३.१.४	विशेष अनुदान	८००००००		
३.२	**प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदानः**			
३.२.१	वित्तीय समानीकरण अनुदान	६२६९०००		
३.२.२	सशर्त अनुदान	२६५२००००		
३.२.३	समपूरक अनुदान	१५००००००		
३.२.४	विशेष अनुदान	४००००००		
४	**गाउँपालिका तर्फको आन्तरिक राजश्व**			

राजश्व बाडँफाड अनर्तर्गत छुट्याएको बजेटको बाडफाड				
क्र सं	क्रियाकलापको नाम	बिनियोजित बजेट	बिनियोजित बजेट(अक्षरूपीमा)	कैफियत
१	पारिश्रमिक का स लेखा सहायक र राहत शिक्षक बिद्यालय तर्फको	२००००००	विस लाख रुपैयाँ मात्र	
२	पारिश्रमिक कर्मचारी	१२००००००	एक करोड विस लाख रुपैयाँ मात्र	
३	पोषाक	१२०००००	बाह्र लाख रुपैयाँ मात्र	
४	स्थानीय भत्ता	३००००००	तिस लाख रुपैयाँ मात्र	
५	महंगी भत्ता	१४०००००	चौध लाख रुपैयाँ मात्र	
६	फिल्ड भत्ता	५०००००	पाचँ लाख रुपैयाँ मात्र	
७	योगदानमा आधारित सावधिक जिवन विमा	३०००००	तिन लाख रूपैयाँ मात्र	
८	कर्मचारी सुत्केरी भत्ता	५००००	पचास हजार मात्र	
९	कर्मचारीको बैठक भत्ता	५०००००	पाचँ लाख रुपैयाँ मात्र	
१०	पादधिकारी बैठक भत्ता	१००००००	दश लाख रुपैयाँ मात्र	
११	कर्मचारीको योगदानमा आधारित निबृतीभरण तथा उपदान कोष खर्च	५०००००	पाचँ लाख रुपैयाँ मात्र	
१२	कर्मचारी कल्याण कोष	०		
१३	पानी तथा बिजुली	५०००००	पाचँ लाख रुपैयाँ मात्र	
१४	संचार महसुल	१००००००	दश लाख रुपैयाँ मात्र	
१५	ईन्धन कार्यालय प्रयोजन	१००००००	दश लाख रुपैयाँ मात्र	
१६	सवारी साधन मर्मत खर्च	०		
१७	सवारी साधन मर्मत खर्च	६०००००	छ लाख रूपैया मात्र	
१८	बिमा तथा नबिकरण खर्च	१०००००	एक लाख रुपैयाँ मात्र	
१९	मेसिनरी तथा औजार मर्मत संभार तथा संचालन खर्च	२००००००	बिस लाख रूपैया मात्र	
२०	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	२००००००	बिस लाख रूपैया मात्र	
२१	ईन्धन एक्साभेटर	२३०००००	तेईस लाख रूपैयाँ मात्र	
२२	पत्रपत्रिका छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	५०००००	पाचँ लाख रुपैयाँ मात्र	

राजश्व बाडँफाड अनर्तर्गत छुट्याएको बजेटको बाडफाड				
क सं	क्रियाकलापको नाम	बिनियोजित बजेट	बिनियोजित बजेट(अक्षरूपीमा)	कैफियत
२३	अन्य कार्यालय संचालन खर्च	३०००००००	तिस लाख रुपैयाँ मात्र	
२४	सेवा र परामर्श खर्च	३००००००	तिन लाख रूपैयाँ मात्र	
२५	सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर खर्च	३००००००	तिन लाख रूपैयाँ मात्र	
२६	करार सेवा शुल्क	८९००००००	उन्नान्वे लाख रूपैयाँ मात्र	
२७	कर्मचारीको क्षमता बिकास खर्च	२५०००००	दुई लखा पचास हजार मात्र	
२८	अनुगमन मूल्यांकन खर्च	२०००००००	बिस लाख रूपैया मात्र	
२९	भ्रमण खर्च	८३२००००	आठ लाख बत्तिस हजार रुपैयाँ मात्र	
३०	बिबिध खर्च	२०००००००	बिस लाख रूपैया मात्र	
३१	घरभाडा	११००००००	एघार लाख रुपैयाँ मात्र	
३२	अन्य भाडा	५००००००	पाचँ लाख रुपैयाँ मात्र	
३३	ल्यापटप प्रिन्टर मर्मत	१५०००००	एक लाख पचास हजार रुपैया मात्र	
३४	भैपरी आउने खर्च	१८८००००	अठार लाख असी हजार रुपैया मात्र	
कुल जम्मा		**५३६६२०००**	**पाचँ करोड छत्तिस लाख बैस्ठी हजार मात्र**	

पुजिगत तर्फ					
क्र. स.	**योजनाको नाम**	**बजेट खर्च विवरण**	**रकम रु**	**अक्षरूपीमा**	**श्रोत**
पुजिगत तर्फ					
१	प्रशासनिक भवन निर्माण		२०००००००	दुई करोड रूपैया मात्र	संघिय समानिकरण
२	राईगाड र मुसेखोला जलविद्युत आयोजना		७००००००	सत्तरी लाख मात्र	संघिय समानिकरण
३	कालिका पातिहालन हुदैँ नर्कु मोटर बाटो निर्माण		५००००००	पचास लख रुपैया मात्र	संघिय समानिकरण
४	सर्मि-मुड्केचुला तिर्थस्थल मोटर बाटो निर्माण		५००००००	पचास लख रुपैया मात्र	संघिय समानिकरण
५	पातिहाल्न जडिबुटी अनुसन्धान केन्द्र स्थापना		८००००००	असी लाख रूपैया मात्र	संघ प्रदेश समानिकरण
६	गाउँपालिका स्तरीय रंगशाला निर्माण		०		प्रदेश समानिकरण
७	सुर खानेपानी मर्मत		२०००००	दुई लाख रूपैया मात्र	संघिय समानिकरण
८	राजिकुम्दा झो.पु पोरीवन झो.पु.		५०००००	पाच लख रुपैया मात्र	संघिय समानिकरण
९	NCCSP-2 समपुरक कोष र		२५०००००	पच्चिस लाख रुपैयाँ मात्र	संघिय समानिकरण
१०	SUSWA समपुरक कोष		६५००००००	सत्तरी लाख मात्र	संघिय समानिकरण
११	होर्त खोला ओक्ट गाउँ बाटो निर्माण		५००००००	पचास लख रुपैया मात्र	संघिय समानिकरण तथा आन्तरिक
कुल जम्मा(समानिकरण पुजिगत तर्फ			**५९७०००००**	**पाच करोड सन्तन्नवे लाख रुपैया मात्र**	

चालु तर्फ					
क्र. स.	योजनाको नाम	बजेट खर्च विवरण	रकम रु	अक्षरुपीमा	श्रोत
चालु तर्फ					
१	२०८०।८१ को बजेट बाचन		५००००	पचास हजार मात्र	संघिय समाणिकरण
२	२०८०।८१ को बजेट तयारी		५००००	पचास हजार मात्र	संघिय समाणिकरण
३	वडा कार्यालय ब्यबस्थापन		४५०००००	पैतालिस लाख मात्र	संघिय समाणिकरण
४	LISA तथा FRAAP कार्यक्रम संचालन तथा व्यवस्थापन खर्च		१५००००	एक लाख पचास हजार मात्र	संघिय समाणिकरण
५	कक्षा ८ परिक्षा ब्यबस्थापन		१५००००	एक लाख पचास हजार मात्र	संघिय समाणिकरण
६	शिक्षा समितिको बैठक भत्ता		१५००००	एक लाख पचास हजार मात्र	संघिय समाणिकरण
७	IEMIS Training		१०००००	एक लाख मात्र	संघिय समाणिकरण
८	पुल तथा टावर संरक्षकको पारिश्रमिक		२२८०००	दुई लाख अठाईस हजार मात्र	संघिय समाणिकरण
९	प्र.अ. बैठक भत्ता र खाजा	३११३४	१५००००	एक लाख पचास हजार मात्र	संघिय समाणिकरण
१०	एन टि सि टावर मर्मत		१०००००	एक लाख मात्र	संघिय समाणिकरण
११	बार्षिक शैक्षिक क्यालेन्डर	२२३१३	२०००००	दुई लाख मात्र	संघिय समाणिकरण
१२	स्वास्थ्य शाखा औषधी खरिद		१००००००	दश लाख मात्र	संघिय समाणिकरण
१३	स्वास्थ्यगत बिबिध		४०००००	चार लाख मात्र	संघिय समाणिकरण
१४	पशु औषधि खरिद		८०००००	आठ लाख रुपैया मात्र	संघिय समाणिकरण
१५	प्रहरि चौकी ब्यबस्थापन खर्च		२०००००	दुई लाख मात्र	संघिय समाणिकरण
१६	समाबेशी अपाङग समुह		१५००००	एक लाख पचास हजार मात्र	संघिय समाणिकरण
१७	पशु शाखा कार्यक्रम साझेदारी		४०००००	चार लाख मात्र	संघिय समाणिकरण
१८	दलित छात्र छात्रालाई पठन पाठन खर्च र व्यवस्थापन		०		संघिय समाणिकरण
१९	महिला लक्षित कार्यक्रम		०		संघिय समाणिकरण
२०	गाउँसभा सञ्चालन खर्च		५०००००	पाच लाख मात्र	संघिय समाणिकरण
२१	जनप्रतिनिधि पारिश्रमिक		६५०००००	पैसठ्ठी लाख मात्र	संघिय समाणिकरण
२२	बैठक भत्ता		५०००००	पाँच लाख मात्र	संघिय समाणिकरण
२३	न्यायिक समिति संचालन,कार्यक्रम तथा व्यवस्थापन		२०००००	दुई लाख मात्र	संघिय समाणिकरण

चालु तर्फ					
क्र. स.	**योजनाको नाम**	**बजेट खर्च विवरण**	**रकम रु**	**अक्षरुपीमा**	**श्रोत**
चालु तर्फ					
२४	आधारभुत स्वास्थ्यका कर्मचारीको तलब		२००००००	विस लाख मात्र	संघिय समाणिकरण
२५	कृषी शाखा		८०००००	आठ लाख रुपैया मात्र	संघिय समाणिकरण
२६	गाउँ प्रहरि ३ जना तलब चाडपर्व तथा पोषाक खर्च		१००००००	दश लाख रुपैया मात्र	संघिय समाणिकरण
२७	विपद तथा राहत व्यवस्थापन		५९१०००	पाचँ लाख एकान्नवे हजार मात्र	संघिय समाणिकरण
	हाट बजार व्यवस्थगापन तथा संचालन खर्च		०		
२८	सूचना तथा सञ्चार प्रविधि शाखा		०		
२९	महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक शाखा		५०००००	पाचँ लाख मात्र	संघिय समाणिकरण
३०	एकिकृत रोजगार कार्यक्रम शाखा		०		
३१	राष्ट्रिय परिचय तथा पञ्जीकरण शाखा		०		
३२	Red Panda Network		०		
३३	लैङ्गिक हिंसा विरुद्ध तथा नारी दिवस संचालन र व्यवस्थापन		०		
३४	पूर्वाधार तथा वातावरण विकास शाखा		०		
३५	मेड्पा शाखा		०		
३६	शिक्षा शाखा		०		
३७	SUSWA शाखा		०		
३८	आर्थिक प्रशासन शाखा तथा आन्तरिक लेखा परिक्षण शाखा		०		
३९	प्रशासन शाखा		०		
कुल जम्मा चालु(समानिकरण अन्तर्गत)			**२१३६९०००**	**दुई करोड तेह्र लखा उन्नसत्तरी हजार मात्र**	

आन्तरिक					
क्र.स.	**योजनाको नाम**	**बजेट खर्च विवरण**	**रकम रु**	**अक्षरूपी**	**श्रोत**
१	सहिद पार्क निर्माण क्रमागत		१६०००००	सोह्र लाख रूपैयाँ मात्र	आन्तरिक

प्रदेश तथा संघ सरकारबाट माग गरिने योजनाको नाम				
सि.नं	योजनाको नाम	योजना माग गर्ने वडा नं	योजना माग गरिने निकाय	कै
१	रातापानीदेखि सल्लेनी खाला टटवन्धन	वडा नं १	संघ	
२	खौला भुछेरो टटबन्धन	वडा नं १	प्रदेश	
३	नवज्योति आ.वि घेरावार	वडा नं १	प्रदेश	
४	भ्यागते मुल सिचाई	वडा नं १	प्रदेश	
५	वडा कार्यालय घेरावार	वडा नं १	प्रदेश	
६	मालिका मन्दिर घेरावार तथा बृक्षारोपन	वडा नं १	प्रदेश	
७	मुसेलीगेरी देखि खौलासम्म घेरावार निर्माण	वडा नं १	प्रदेश	
८	भदाले झो.पु निर्माण	वडा नं २	प्रदेश	
९	२ नं वडा कार्यालय घेरावार	वडा नं २	प्रदेश	
१०	कृषक व्यवसाय प्रवद्धन महिला समुहको टिमुर खेती घेरावार, खाजाखाना	वडा नं २	प्रदेश	
११	सिलाई कटाई सहकारी भवनको घेरावार तथा शौचालय निर्माण	वडा नं २	प्रदेश	
१२	भानी मन्दिर निर्माण तथा घेरावार	वडा नं २	प्रदेश	
१३	शिव मन्दिर निर्माण प्रतापटोल	वडा नं ३	प्रदेश	
१४	नवज्योति आ.वि २ कोठे भवन निर्माण,रिडिङ्ग	वडा नं ३	प्रदेश	
१५	भैरव आ.वि.विद्यालय ICT व्यवस्थापन	वडा नं ३	प्रदेश	
१६	ढोकैनी खानेपानी मर्मत	वडा नं ३	प्रदेश	
१७	काशिल खोलादेखि दलित टोलसम्म खानेपानी मर्मत	वडा नं ३	प्रदेश	
१८	पहिरा पाटापाटी घेरावार निर्माण	वडा नं ४	संघ	
१९	लेखदौफु घेरावार	वडा नं ४	संघ	
२०	लामपाटा पौछुल घेरावार	वडा नं ४	प्रदेश	
२१	लामबगर घेरावार	वडा नं ४	प्रदेश	
२२	दुमचौर घेरावार	वडा नं ४	प्रदेश	

प्रदेश तथा संघ सरकारबाट माग गरिने योजनाको नाम				
२३	डाफे आ.वि. भवन निर्माण	वडा नं ५	प्रदेश	
२४	सुर गाउँ ज्यूला घेरावार	वडा नं ५	प्रदेश	
२५	सुर गाउँ ज्यूला सिचाँई	वडा नं ५	संघ	
२६	रेड पाण्डँ युवा क्लव भवन निर्माण	वडा नं ५	प्रदेश	
२७	वडा कार्यालय घेरावार	वडा नं ५	प्रदेश	
२८	असल शासन युवा क्लव व्याटमिन्टन कवर्ड हल	वडा नं ६	प्रदेश	
२९	डाडा घेरावार	वडा नं ६	प्रदेश	
३०	धुपेना घेरावार	वडा नं ६	संघ	
३१	झ्याईल हुदैं थरगाउँसम्म जाली थङ्गल घेरावार	वडा नं ६	प्रदेश	
३२	हपल्ला खाद्धु खानेपानी मर्मत	वडा नं ६	प्रदेश	
३३	देउराली मुलबाट धामीझात्री नुहाउने धारो निर्माण	वडा नं ६	प्रदेश	
३४	खादुदेखि राजिकुम्दासम्म सिचाई	वडा नं ६	प्रदेश	
३५	वडा कार्यालय घेरावार	वडा नं ७	प्रदेश	
३६	गाउँ बस्ती ढल निकास निर्माण	वडा नं ७	प्रदेश	
३७	स्वास्थ्य चौकी घेरावार निर्माण	वडा नं ७	प्रदेश	
३८	अन्नपुर्ण मा.वि मेशिनरी वाल निर्माण	वडा नं७	प्रदेश	
३९	ठुलो खोलादेखि खर्कहुदै खालजरे खोलासम्म घेरावार निर्माण	वडा नं ७	प्रदेश	
४०	धुम्बजरेन हुदैं कोटसम्म घेरावार निर्माण	वडा नं ७	संघ	
४१	द्यारचौर टिमुर पकेट क्षेत्र	वडा नं ७	प्रदेश	
४२	सिटिजन बाल विकास केन्द्र भवन निर्माण	वडा नं ७	प्रदेश	
४३	रुम्फुनेट माथि गाउँ चोखपानीहुदै दोचकुनासम्म सडक निर्माण	वडा नं ७	प्रदेश	
४४	आरन भवन निर्माण	वडा नं ८	प्रदेश	

प्रदेश तथा संघ सरकारबाट माग गरिने योजनाको नाम				
४५	गाडापारी दलित महिला भवन निर्माण	वडा नं ८	प्रदेश	
४६	निगाल बारीदेखि गोद्दाराहुदैं धारे ढुङ्गासम्म सिचाई	वडा नं ८	प्रदेश	
४७	जिमिचौर बस्ती खानेपानी	वडा नं ८	प्रदेश	
४८	गाडापारी पाटी ठाङ्गना घेरावार	वडा नं ८	प्रदेश	
४९	गाडापारी शिव मन्दिर निर्माण	वडा नं ८	प्रदेश	
५०	वडा कार्यालय घेरावार	वडा नं ९	प्रदेश	
५१	तेल पेल्ने मिल	वडा नं ९	प्रदेश	
५२	हिमालयन वालविकास केन्द्र घेरावार	वडा नं ९	प्रदेश	
५३	नुनुगाउँ हुदैं उदाबुनासम्म सिचाई	वडा नं ९	प्रदेश	
५४	होर्त गाउँ ढल निकास	वडा नं ९	प्रदेश	
५५	मालिगाड हुदैं जाजँसम्म सडक स्तर उन्नती	वडा नं ९	प्रदेश	
५६	मासादारा हुदैं सिलसम्म मोटर बाटो निर्माण	वडा नं ९	प्रदेश	
५७	श्री चन्दननाथ आ.वि भवन निर्माण	वडा नं ९	प्रदेश	
५८	सुपकुना गुफा रेलिंग लाईटिगका साथै पर्यटकको लागि होम स्टे निर्माण	गाउँपालिका स्तरीय	संघ/ प्रदेश	
५९	मुड्केचुला तिर्थस्थल भक्तजन आश्रम भवन निर्माण	गाउँपालिका स्तरीय	प्रदेश	
६०	गाउँपालिका स्तरीय रङ्गशाला निर्माण	गाउँपालिका स्तरीय	संघ	
६१	सर्मी प्रहरी चौकी भवन निर्माण	गाउँपालिका स्तरीय	संघ	
६२	कालिका स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण	गाउँपालिका स्तरीय	संघ	
६३	प्रशासनिक भवनका लागि घेरावार निर्माण	गाउँपालिका स्तरीय	प्रदेश	
६४	एकिकृत वस्ती विकास सर्मी	गाउँपालिका स्तरीय	प्रदेश	
६५	तितदेखि द्वारे झो.पु निर्माण	गाउँपालिका	संघ	

प्रदेश तथा संघ सरकारबाट माग गरिने योजनाको नाम				
		स्तरीय		
६६	राईगाड लघु जलविद्युत आयोजना	गाउँपालिका स्तरीय	संघ	
६७	कालिका १, २, ३ मिनिग्रेड	गाउँपालिका स्तरीय	संघ	
६८	जगदुला मुड्केचुला सडक स्तरोन्नती	गाउँपालिका स्तरीय	संघ	
६९	मौरे भालुदेखि नर्कुसम्म सडक स्तरोन्नती	गाउँपालिका स्तरीय	प्रदेश	
७०	भेरीकुनादेखि कालिका सडक निर्माण	गाउँपालिका स्तरीय	प्रदेश	
७१	निलदह देखि सुर गाउँसम्म सडक निर्माण	गाउँपालिका स्तरीय	प्रदेश	
७२	तली नर्कुदेखि नर्कु गाउँहुदैं सुरसम्म सडक निर्माण	गाउँपालिका स्तरीय	प्रदेश	

मुड्केचुला गाउँपालिका स्थित कार्यपालिका तथा गाउँसभाबाट स्विकृत भएको कार्यविधि,निर्देशिका,मापदण्ड तथा ऐनको नामावलि तथा स्विकृति मिति

सि.नं	कार्यविधिको नाम	स्वीकृत मिति	स्वीकृत गर्ने निकाय	राजपत्रमा प्रकाशित मिति	कानुनको संख्या नं	सम्वन्धित कानून जारी गर्ने अधिकारी
			ऐन			
१	मुड्केचुला गाउँपालिकाको आर्थिक कार्यविधि नियमित तथा व्यवस्थित गर्न बनेको ऐन, २०७५	२०७५।०३।१०	गाउँसभाबाट	२०७५।०३।१०	०१	धर्मराज न्यौपाने
२	मुड्केचुला गाउँपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन, २०७५	२०७५।०३।१०	गाउँसभाबाट	२०७५।०३।१०	०२	धर्मराज न्यौपाने
३	मुड्केचुला गाउँपालिकाको पूर्वाधार ब्यवस्थापन ऐन, २०७५	२०७५।०३।१०	गाउँसभाबाट	२०७५।०३।१०	०३	धर्मराज न्यौपाने
४	मुड्केचुला गाउँपालिकाको स्थानीय शिक्षा ऐन, २०७५	२०७५।०३।१०	गाउँसभाबाट	२०७५।०३।१०	०४	धर्मराज न्यौपाने
५	मुड्केचुला गाउँपालिकाको स्थानीय स्वास्थ्य तथा सरसफाई ऐन, २०७५	२०७५।०३।१०	गाउँसभाबाट	२०७५।०३।१०	०५	धर्मराज न्यौपाने
६	मुड्केचुला गाउँपालिकाको कृषि व्यवसाय प्रवद्धन ऐन, २०७५	२०७५।०३।१०	गाउँसभाबाट	२०७५।०३।१०	०६	धर्मराज न्यौपाने
७	मुड्केचुला गाउँपालिकाको सहकारी ऐन,२०७५	२०७५।०३।१०	गाउँसभाबाट	२०७५।०३।१०	०७	धर्मराज न्यौपाने
८	मुड्केचुला गाउँपालिकाको गैरसरकारी संस्था समन्वय सम्बन्धी ऐन,२०७५	२०७५।०३।१०	गाउँसभाबाट	२०७५।०३।१०	०८	धर्मराज न्यौपाने
९	मुड्केचुला गाउँपालिकाको कर्मचारीको तह तथा स्तरबृद्धि सम्वन्धमा ब्यवस्था गर्ने ऐन,२०७८	२०७८।०५।१८	गाउँसभाबाट	२०७८।०५।१८	३०	तिर्थराज महतारा
१०	मुड्केचुला गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन,विनियोजन ऐन	२०८०।०३।१०	गाउँसभाबाट	२०८०।०३।१२	३१	तिर्थराज महतारा
			नियमावलि			
११	मुड्केचुला गाउँ कार्यपालिका (कार्य विभाजन)नियमावलि २०७५	२०७५।०३।०८	गाउँ कार्यपालिकाबाट	२०७५।०३।०८	०९	धर्मराज न्यौपाने
१२	मुड्केचुला गाउँ कार्यपालिका (कार्यसम्पादन) नियमावली, २०७५	२०७५।०३।०८	गाउँ कार्यपालिकाबाट	२०७५।०३।०८	१०	धर्मराज न्यौपाने

सि.नं	कार्यविधिको नाम	स्वीकृत मिति	स्वीकृत गर्ने निकाय	राजपत्रमा प्रकाशित मिति	कानुनको संख्या नं	सम्वन्धित कानून जारी गर्ने अधिकारी
१३	मुड्केचुला गाउँसभाको सभा सञ्चालन तथा व्यवस्थान (कार्यबिधी) सम्वन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको नियमावली,२०७५	२०७५।०३।१०	गाउँ सभाबाट	२०७५।०३।१०	११	धर्मराज न्यौपाने
१४	मुड्केचुला गाउँपालिकाको शिक्षा नियमावली, २०७५	२०७५।०३।१०	गाउँ सभाबाट	२०७५।०३।१०	१२	धर्मराज न्यौपाने
१५	मुड्केचुला गाउँपालिका स्थानीय न्यायिक समितिको कार्य सम्पादन नियमावली २०७५	२०७५।०३।१०	गाउँ सभाबाट	२०७५।०३।१०	१३	धर्मराज न्यौपाने
१६	मुड्केचुला गाउँपालिका सार्वजनिक खरिद नियमावली २०७९	२०७९।०३।१०	गाउँ सभाबाट	२०७९।०४।२०	३२	तिर्थराज महतारा
निर्देशिका						
१७	मुड्केचुला गाउँपालिकाबाट गरिने बजार अनुगमन निर्देशिका, २०७५	२०७५।०३।१०	गाउँ सभाबाट	२०७५।०३।१०	1४	धर्मराज न्यौपाने
१८	मुड्केचुला गाँउपालिकाको उर्जा विकास सम्बन्धी निर्देशिका, २०७५	२०७५।०३।१०	गाउँ सभाबाट	२०७५।०३।१०	१५	धर्मराज न्यौपाने
१९	मुड्केचुला गाउँपालिका ज्येष्ठ नागरिक परिचय–पत्र वितरण निर्देशिका २०७४	२०७६।०१।२९	गाउँ कार्यपालिकाबाट	२०७६।०१।२९	२७	मदन प्रसाद देवकोटा
२०	मुड्केचुला गाउँपालिका एम्वुलेन्स सेवा सञ्चालन निर्देशिका,२०७७	२०७७।०५।२९	गाउँ कार्यपालिकाबाट	२०७७।०५।२९	13	सिंहराज डाँगी
२१	मुड्केचुला गाउँपालिकाको स्वास्थ्य शाखा अन्तर्गतका अनुगमन निर्देशिका,२०७९	२०७९।०३।१०	गाउँ कार्यपालिकाबाट	२०७९।०४।२०	३३	तिर्थराज महतारा
कार्यविधि						
२२	मुड्केचुला गाउँपालिका एफ.एम रेडियो (व्यवस्थापन तथा संचालन)	२०७५।०३।१०	गाउँ सभाबाट	२०७५।०३।१०	१६	धर्मराज न्यौपाने

सि.नं	कार्यविधिको नाम	स्वीकृत मिति	स्वीकृत गर्ने निकाय	राजपत्रमा प्रकाशित मिति	कानुनको संख्या नं	सम्बन्धित कानून जारी गर्ने अधिकारी
	कार्यविधि,२०७५					
२३	मुड्केचुला गाउँपालिका स्थानीय राजपत्र प्रकाशन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५	२०७५।०३।१०	गाउँ सभाबाट	२०७५।०३।१०	१७	धर्मराज न्यौपाने
२४	व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण कार्यविधि, २०७५	२०७५।०३।१०	गाउँ सभाबाट	२०७५।०३।१०	१८	धर्मराज न्यौपाने
२५	मुड्केचुला गाँउपालिकाको "घ" वर्गको निर्माण व्यवसायी इजाजतपत्र सम्बन्धी कार्यविधि २०७५	२०७५।०३।१०	गाउँ सभाबाट	२०७५।०३।१०	१९	धर्मराज न्यौपाने
२६	स्थानीय तहको उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्यविधि २०७५	२०७५।०३।१०	गाउँ सभाबाट	२०७५।०३।१०	२०	धर्मराज न्यौपाने
२७	मुड्केचुला गाउँपालिकामा करारमा प्राविधिक कर्मचारी व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५	२०७५।०३।१०	गाउँ सभाबाट	२०७५।०३।१०	२१	धर्मराज न्यौपाने
२८	मुड्केचुला गाँउपालिकाको आर्थिक सहायता कोष संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि–२०७५	२०७५।०३।१०	गाउँ सभाबाट	२०७५।०३।१०	२२	धर्मराज न्यौपाने
२९	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको लागि परिचय–पत्र वितरण कार्यविधि, २०७५	२०७५।०३।१०	गाउँ सभाबाट	२०७५।०३।१०	२३	धर्मराज न्यौपाने
३०	मुड्केचुला गाउँपालिकाको शिक्षक तथा विद्यालय कर्मचारी नियुक्ति सम्वन्धी कार्यविधि,२०७५	२०७५।०३।१०	गाउँ सभाबाट	२०७५।०३।१०	२४	धर्मराज न्यौपाने
३१	मेसिन (Excavator) सञ्चालन कार्यविधि, २०७६	२०७६।०१।२९	गाउँ कार्यपालिकाबाट	२०७६।०१।२९	२८	मदन प्रसाद देवकोटा
३२	मुड्केचुला गाउँपालिकाको मेलमिलाप कार्य सञ्चालन सम्वन्धी कार्यविधि,२०७७	२०७७।०५।२९	गाउँ कार्यपालिकाबाट	२०७७।०५।२९	२९	सिंहराज डाँगी

सि.नं	कार्यविधिको नाम	स्वीकृत मिति	स्वीकृत गर्ने निकाय	राजपत्रमा प्रकाशित मिति	कानुनको संख्या नं	सम्बन्धित कानून जारी गर्ने अधिकारी
३३	बालविवाह विरुद्ध कार्यक्रम संचालन खर्च कार्यविधि २०७८	२०७८।०५।१८	गाउँ सभाबाट	२०७८।०५।१८	३४	तिर्थराज महतारा
३४	मुड्केचुला गाउँ प्रहरी (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९	२०७९।०३।१०	गाउँसभाबाट	२०७९।०४।२०	३५	तिर्थराज महतारा
३५	मुड्केचुला गाउँपालिकाको छात्रवृत्ती वितरण कार्यविधि २०७९	२०७९।०३।१०	गाउँसभाबाट	२०७९।०४।२०	३६	तिर्थराज महतारा
३६	मुड्केचुला गाउँपालिका गाउँपालिका अध्यक्ष रोजगार कार्यक्रम कार्यविधि २०७९	२०७९।०३।१०	गाउँसभाबाट	२०७९।०४।२०	३७	तिर्थराज महतारा
३७	मुड्केचुला गाउँपालिका बाल गृह संचालन कार्यविधि २०७९	२०७९।०३।१०	गाउँसभाबाट	२०७९।०४।२०	३८	तिर्थराज महतारा
३८	मुड्केचुला गाउँपालिका बिषयगत समिति (कार्यसञ्चालन)कार्यविधि २०७९	२०७९।०३।१०	गाउँसभाबाट	२०७९।०४।२०	३९	तिर्थराज महतारा
३९	मुड्केचुला गाउँपालिकाको कर्मचारी प्रोत्साहन कार्यविधि,२०७९	२०७९।०३।१०	गाउँसभाबाट	२०७९।०४।२०	४०	तिर्थराज महतारा
४०	मुड्केचुला गाउँपालिका क्षेत्रमा कार्यरत श्रमिक बर्ग, असहाय र बिपन्न बर्गहरुलाई उपलब्ध गराइने राहत सम्बन्धि कार्यविधि, २०७९	२०७९।०३।१०	गाउँसभाबाट	२०७९।०३।१०	४१	तिर्थराज महतारा
मापदण्ड						
४१	न्यायिक समितिले उजुरीको कारवाही किनारा गर्दा अपनाउनुपर्ने कार्यविधिका सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक, २०७५	२०७५।०३।१०	गाउँ सभाबाट	२०७५।०३।१०	२५	धर्मराज न्यौपाने
४२	आर्थिक संकेत वर्गीकरण व्यवस्थापन,२०७५	२०७५।०३।१०	गाउँ सभाबाट	२०७५।०३।१०	२६	धर्मराज न्यौपाने
४३	मुड्केचुला गाउँपालिकाका पदाधिकारीहरुको आचारसंहिता, २०७९	२०७९।०३।१०	गाउँसभाबाट	२०७९।०३।१०	४२	तिर्थराज महतारा

सि.नं	कार्यविधिको नाम	स्वीकृत मिति	स्वीकृत गर्ने निकाय	राजपत्रमा प्रकाशित मिति	कानुनको संख्या नं	सम्वन्धित कानून जारी गर्ने अधिकारी
४४	बार्षिक निती तथा कार्यक्रम,२०७९	२०७९।०३।१०	गाउँसभाबाट	२०७९।०३।१०	४४	तिर्थराज महतारा
४५	मुड्केचुला गाउँपालिका ढुङ्गा, गिट्टी तथा बालुवा उत्खनन्, बिक्री तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, २०७७	२०७९।०३।१०	गाउँ सभाबाट	२०७९।०३।१०	४३	तिर्थराज महतारा
४६	आर्थिक नियन्त्रण प्रणाली निर्देशिका २०७९	२०७९।०९।०३	गाउँ कार्यपालिकाबाट	२०७९।०९।०५	४५	तिर्थराज महतारा
४७	स्वास्थ्य संकट एवं विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना	२०७९।०९।०३	गाउँ कार्यपालिकाबाट	२०७९।०९।०५	४६	तिर्थराज महतारा